

Ustanovitelji: občinske konference SGD, Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Z zborov volivcev v škofjeloški občini

Občani podprli akcijo za gradnjo šol

Od 16. do 21. februarja se je v škofjeloški občini zvrstilo 36 zborov volivcev. Na njih so občani razpravljali o družbenem planu in proračunu za leto 1968, o prispevkih in davkih občanov, o urejanju četrt IV. reda, o samopriskrbi za gradnjo šol v občini in krajevni problematiki.

Največ razprave so na zborih volivcev posvetili vprašanju izgradnje šol v občini. Večina ljudi je z razumevanjem sprejela predlog občinske skupščine, naj bi šole gradili s pomočjo samopriskrbi občanov in delovnih organizacij, saj je bilo vsem jasno, da z denarjem iz rednega proračuna programa iz-

**Škofja Loka
Lokacija za nov
obrat Termike
izbrana**

Te dni so se predstavniki podjetja Termika iz Ljubljane in občinske skupščine iz Škofje Loke sporazumeli, da bodo nov obrat za steklena vlakna v Škofji Loki zgradili poleg starega obrata Jelovice na Trati. Graditi bodo začeli takoj, ko bodo pripravili vso potrebno dokumentacijo. Računajo, da bo to že spomlad.

Vse strojne naprave bodo zelo moderne, uvožene iz Švedske. Zato bodo v obratu zaposleni predvsem kvalificirani delavci. Razen sedanjih obratov v Bodovljah in Poljanah bo nova tovarna na Trati že tretji obrat ljubljanske Termike v škofjeloški občini.

- SZ

mešanica kav EK STRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA SPECERIJA

gradnje šol v tako kratkem času ne bo mogoče izvesti. Prav takšno vzdušje na zborih volivcev daje upanje, da bo referendum, ki bo predvidoma v aprilu, uspel.

Ce bo samopriskrbi uveden, potem bodo gradili nove osnovne šoli v Gorenjski vasi in Škofji Loki, uredili prostore za posebno šolo, zgradili telovadnico v Železnikih in prizidek za nekaj učilnic na Trati. Da se začetek gradenja ne bi preveč zavlekel, nameravajo že v tem letu vročiti določena sredstva pri banki in dobiti premostitveni kredit. Sredstva, ki bi se do tekla v prvem letu od samopriskrbi, namreč ne bi bila dovolj velika, da bi gradnje lahko nemoteno potekale.

Še posebej zato, ker ne želijo imeti prevelikih presledkov med začetkom gradenja posameznih objektov. Računajo, da bi z gradnjo prve osmiletke lahko začeli že leta 1969.

Za realizacijo postavljenega programa izgradnje šol bi potrebovali milijardo 170 milijonov starih dinarjev. Ce bi občani, zaposleni v socialističnem sektorju plačevali po 1 odstotku neto osebnih dohodkov, kmetje 2 odstotka od katastrskega dohodka in 2 odstotka od posekane lesne mase, obrtniki 2 odstotka od prispevka na dohodek, gospodarske organizacije pa iz skладa skupne porabe 0,8 odstotka, bi skupno s sredstvi iz proračuna občine (60 milijonov) lahko zbrali 260 do 270 milijonov starih dinarjev na leto.

Tako bi torej v štirih letih zbrali skoraj vsa potrebna sredstva. Vzporedno z novo gradnjami šol pa bi občinska skupščina skrbela tudi za vzdrževalna dela in rekonstrukcijo že obstoječih šol in za to vsako leto namenila nekaj sredstev v občinskem proračunu.

S. Zupan

Zvečan izvoz v LIP Češnjica

Te dni je Lesno industrijsko podjetje Češnjica uspelo skleniti za podjetje zelo zanimivo pogodbo z ameriškim kupcem. S tem se je podjetje obvezalo, da bo letos dobavilo ameriškemu kupcu lesena ohišja za glasbene avtomate v vrednosti 522.386 dollarjev. To je doslej največja pogodba, ki so jo sklenili z nekim inozemskim kupcem.

Za letos so v LIP Češnjica predvideli, da bodo proizvodnjo v celotnem podjetju povečali za 12 odstotkov, v tovarni finalnih izdelkov pa za 18 odstotkov. To povečanje pa ne zadošča za realizacijo novega naročila. Zato bodo te dni preučili vse možnosti, da bi vskladili naročila s proizvodnimi zmogljivostmi.

Se bolj kot na obseg proizvodnje bo novo naročilo vplivalo na delež izvoza v skupni proizvodnji. Namesto planiranih 343.000 dollarjev bodo letos dosegli izvoz v višini 865.000 dollarjev, kar je skoraj dva in polkrat več kot lani. Zanimivo je, da bo izvoz leseni ohišij v ZDA rentabilen, medtem ko so doslej svoje finale izdelke na zahodna tržišča izvažali pogosto z izgubo. Pred sklenitvijo pogodbe z ameriškim kupcem je podjetje LIP Češnjica izvažalo predvsem v Zah. Nemčijo, nekaj manj-

ših vzorčnih pošiljk pa so poslali tudi v Belgijo, Francijo in Švico.

S. Zupan

Teden Iskre v Sarajevu

Včeraj (torek) je Združeno podjetje Iskra iz Kranja v dvorani delavske univerze Djure Djakovića v Sarajevu odprlo veliko razstavo vseh svojih pomembnejših izdelkov. Čeprav podjetje Iskra vsako leto sodeluje na vseh pomembnejših sejemskeh prediletih v državi, so se odločili za poseben sejemskej nastop v Sarajevu. To mesto namreč med letom ne priejava nobenih tovrstnih prediletov. Ker pa se prebivalci Sarajeva in okoliških krajev tudi zanimali za Iskrine izdelke, so se odločili, da bodo sami pripravili takšno razstavo.

Razen razstave pa bodo teden Iskre, ki bo trajal do 3. marca, spremjale tudi druge predilekte. Tako bo nastopili Slovenski oktet, na oddaji zabavne glasbe pa bodo sodelovali bosanski in slovenski pevci. Podjetje Iskra pa bo pripravilo tudi več strokovnih predavanj in seminarjev.

A. Z.

NAJVEČJA IZBIRA POHIŠTVA IN STANOVANJSKE OPREME

SPECIALIZIRANE TRGOVINE

DEKOR — Kranj, Koroška 35.

DEKOR — Jesenice, Javornik, Cesta B. Kidriča 21.

vam nudijo najkvalitetnejšo stanovanjsko opremo priznanih tovarn pohištva, zaves, oblog za tla in posteljnino.

Potrošniška posojila brez porokov

Brezplačna montaža.

KRANJ

Potrebna so konkretna določila o pripravnikih

Minulo soboto je bilo v Kranju posvetovanje predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov vseh petih gorenjskih občin. Da bi izmenjali izkušnje pri dodekanjem delu, je posvetovanje sklical občinski sindikalni svet Kranj. Na posvetovanju so razpravljali in izmenjali izkušnje predvsem o izvajajučem zakonu o pripravnikih, o stališčih sindikata do rekreacije in izobraževanja, o programih dela občinskih sindikalnih svetov itd.

Na posvetovanju so menili, da bi morala zakon za pripravnike v delovnih organizacijah sprejeti tudi republiška skupščina. Sedanji zvezni zakon je namreč preveč splošen in ne določa obveznosti in sankcije tako za delovne organizacije kot za pripravnike. Takšno stališče

so zavzeli najprej člani občinskega sindikalnega sveta na Jesenicah. Na sobotnem posvetovanju pa so ga podprtli tudi predsedniki in tajniki občinskih sindikalnih svetov iz drugih občin.

Prav tako so na posvetovanju izmenjali nekatere izkušnje o rekreaciji članov sindikata na Gorenjskem in se dogovorili, da bodo o tem še razpravljali. Ugotovili so tudi, da so v vseh gorenjskih občinah delovne konference dobro uspele. Zato so menili, da bi bilo prav, da bi takšne konference sindikalne podružnice v delovnih organizacijah pripravile vsaj dva krata na leto. Nazadnje so tudi ugotovili, da so vsi občinski sindikalni svet na Gorenjskem sprejeli delovne programe in da jih že uresničujejo.

A. Z.

Izredni prispevek za kritje izgube

Skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja petih gorenjskih občin je na sobotnem zasedanju v Kranju sprejela sklep o uvedbi izrednega prispevka za kritje lanskoletne izgube v skladu zdravstvenega zavarovanja. Primanjkljaj namreč znaša 380 milijonov din. Odborniki so glasovali za predlog, po katerem bodo gorenjski zavarovanci plačevali 0,73 odstotka od čistega osebnega dohodka od prvega marca pa do konca letošnjega leta. Po približnem računu pomeni ta odstotek 6,6 N din na mesec za vsakega zavarovanca.

Na seji so sprejeli tudi finančni načrti skladu zdravstvenega zavarovanja za leto 1968. Po tem načrtu ima sklad za tri odstotke več sredstev kot lani, kar znaša 6,7 milijarde dinarjev. Obenem je ta vso za tri odstotke nižja od lanskoletnih izdat-

kov. Tako bo treba letos stroške za zdravstveno varivo, nadomestila in druge potrebe še zmanjšati, da ne bo spet izgube ob koncu leta.

Na seji so nekateri zdravstveni delavci izrazili bojanzen, da se v zdravstvu vse preveč ukvarjam z ekonomskimi problemi, medtem pa se že kažejo nekateri znaki, ki ne govore ravno v prid zdravstvenega stanja prebivalstva — prav zaradi okrnjenih pravic pravice zavarovanec. Nizek statež je le posledica administrativnega zniževanja obolenosti, še zdaleč pa ne kaže prave zdravstvene slike prebivalstva. Zdravstveni delavci so opozorili na pojav, ko delavec izrablja svoj letni dopust namesto botniškega, samo da ni preveč materialno oškodovan. Delovna sposobnost takega delavca pa je potem vse prej kot dobra.

L. M.

Občni zbor sindikata družbenih dejavnosti

V Kamniku je bil prejšnji petek ustanovni občni zbor delavcev sindikata družbenih dejavnosti, katerega se je poleg delegatov iz 15 sindikalnih podružnic s področja družbenih služb udeležil tudi član republiškega odbora sindikata delavcev družbenih služb Geza Cahuk.

Po uvodnih besedah predsednika kamniškega sindikalnega sveta Vinka Dobnikarja, ki je poudaril nujnost ustanovitve takšnega odbora, je imel član republiškega odbora Slavko Ferbežar referat o družbenem dogovoru za vrednotenje dela v družbenih dejavnostih.

V razpravi so se delegati doisknili problematike s treh področij: šolstva, otroškega varstva in zdravstva.

Ko so govorili o šolstvu v kamniški občini, so delegati poudarjali nujnost vredno-

tenja dela v šolstvu. Pri tem so se zavzeli za ureditev odnosov med temeljno izobraževalno skupnostjo v Kamniku in kamniško občinsko skupščino, predvsem pa za usklajitev med vrednotenjem dela v šolstvu, finančiranjem šolstva ter finančnih možnosti občinskega proračuna.

Razprava o otroškem varstvu je obravnavala predvsem koncepte te dejavnosti v otroškem varstvu in dijaskem domu. Delegati so se strinjali z ugotovitvami temeljne izobraževalne skupnosti, da je treba koncepte pri obeh ustanovah uskladiti zlasti še zaradi postopnega prehajanja na nov delovni čas. Kamniški vrtec je namreč zaseden prek svojih prostorskih zmogljivosti, medtem ko je dijaški dom napold prazen.

Kdo bo na vrsti?

Cakamo v trgovini, pri brivcu, pred zobozdravnikom in štejemo, kdaj bomo na vrsti. Toda v nekaterih najbolj drastičnih primerih tega ne vemo. Ne vemo, kdo izmed nas bo morda že čez uro ali jutri na vrsti na neki operacijski mitzi, na nezgodni postaji... Na Jesenicah, v Kranju, v Ljubljani so vsak dan težkih operacij posrečencev s ceste, težkih bolnikov, porodnic in drugih, ki jim v zadnjem trenutku rešujejo življenja in ob tem rabijo nenadomestljivo zdravilo — kri. V današnjem razvoju tehnike, prometa in napredka medicine in kirurgije si ni moč več zamisliti zdravstva brez nujne rezerve krvi. Tudi kranjska porodnišnica, ki smo nanjo vsi ponosni, kamor mnogi očetje gredo z velikim šopkom, bi bila brez pomena, če bi tam vsak dan ne imeli na razpolago krvi. Mnoga pričakovanja sreče bi se prav tam spremeni v črno žalost.

Te vrste nepredvidenih potrošnikov se vsa leta napolnjujejo brez čakanja. In ob teh izkušnjah že naši zdravstveni zavodi lahko z dokajšnjo točnostjo predvidijo, koliko krvi bodo potrebovali v določenem času. Tako je za letos v Sloveniji predvidena potreba približno 20.800 litrov te žive tekočine, ki naj bi jo dalo okrog 75.000 prostovoljev. Sodelovalo naj bi vse prebivalstvo, vsak kraj po enotnem ključu — eden na vsakih 22 ali 23 prebivalcev.

Tudi po naših gorenjskih občinah je sprejeto to mero. Med prvimi bo na vrsti Kranj, in sicer v marcu in aprili. Zbrati bi morali 633 litrov krvi, za kar je potrebeno 2400 darovalcev. Organizatorje skrbi za mesto Kranj, kjer naj bi dobili okrog 1200 prijav. Zlasti še, ker so mnogi redni krvodajalci sodelovali v nedavni akciji za Vietnam. To velja tudi za Cerkle in nekatere druge kraje.

Predsednik komisije za krvodajstvo v Kranju, dr. Boris Stangel je v pripravah na to letošnjo obveznost že obiskal prebivalce v Zabnici, na Planini in drugod. Kot pravi on, krvodajstvo prerašča v dolžnost. Kot si nihče ne more zamisliti svobodne izbire glede vojne obveznosti, ob splošnih davkih in drugih dolžnostih v organizirani družbi, prav tako postaja vse bolj moralno-družbeno obvezno krvodajstvo, čeprav pri nas na prostovoljni osnovi. V razvitem kapitalističnem svetu so se uveljavile tako imenovane »skryne banke«. Kdor v to »banko« ne vлага, če tam nima svojega sklada ali pa res veliko denarja, ta je v najhujšem trenutku prepričen smrti. Skratka, od skupnosti se lahko pričakuje in zahteva samo tisto, kar se tej skupnosti daje. Vsaka družina, vsaka vas bi morala misliti na svoje dolžnosti do onih, ki so že bili v bolničah, porodnišnicah in klinikah deležni te pomoči v najkritičnejših urah. A kdo bo še na vrsti? Nikomur bi ne želeli! Toda praksa kaže, da bo tega še vse več, in vse večja bo morala biti ob tem tudi naša zavest.

K. Makuc

Na področju zdravstva čaka sindikalne podružnice še dosti dela, saj se morajo med seboj dogovoriti o bodočem načinu organiziranja sindikata in reševanju skupnih vprašanj, ki nastajajo po združitvi zdravstvenih domov Kamnik, Domžale in Litija v eno ustanovo.

Na koncu občnega zборa so delegati sklenili, da bo na novo izvoljeni 9-članski odbor izdelal svoj delovni program, opirajoč se na program republiškega odbora delavcev sindikata družbenih dejavnosti.

V. G.

Zbori volivcev v jeseniški občini

V zadnjih dneh februarja je bilo v jeseniški občini več zborov volivcev. Občinska skupščina je pripravila v ta namen obširno gradivo, ki ga je bilo skoraj nemogoče obdelati v dveh, treh urah. Občani so se zato največ zadržali pri vprašanjih, ki so jih najbolj zanimala.

Udeležba volivcev je bila na Blejski Dobravi nad vsemi pričakovanji. Razen poročila o dejavnosti občinske skupščine, je poročilo pripravila tudi krajevna skupnost na Blejski Dobravi. Občani so zadolžili obo odbornika, naj na prihodnji sezji občinske skupščine zahtevata večjo dotacijo za krajevno skupnost na Blejski Dobravi. Po programu za letošnje leto bi ta dotacija ne zadoščala.

Prebivalci Kočne pa so se pritoževali, ker ni bila cesta od Kočne proti Jesenicam več dni plužena. Prav tako bi radi, da bi bila sicer dokaj prometna cesta proti Gorjain in Bledu vzdrževana. Opozorili so tudi na nezdravo pitno vodo, ki jo imajo prebivalci Lipe in Blejske Dobrave, saj analize kažejo, da je voda večkrat okužena.

srš

Seja skupščine občine Jesenice

V pondeljek je bila deseta skupna seja občnih zborov občinske skupščine Jesenice. Na dnevnem redu je bila ponovna razprava o odkolu o komunalnem redu na območju občine, razprava o odkolu o spremembah in dopolnitvah odkola o prispevkih in davkih občanov, razprava o odkolu o spremembah in dopolnitvah odkola o občinskem prometnem davku, o spremembah in dopolnitvah odkola o komunalnih takšah ter razprava o odkolu o prispevku od sredstev skupne porabe v občini Jesenice. Poleg tega so bile na dnevnem redu še nekaterje razrešitve in imenovanja, ki so v pristojnosti občinske skupščine.

O razpravi ter sklepih občinske skupščine bomo seznanili bralce v posebnih sestavkih.

J. V.

Žirovničani želijo soodločati

Na zboru volivcev v Žirovniči ni bilo dolgočasno. Po triurni bučni razpravi o občinski politiki v preteklem in letošnjem letu smo lahko izluščili dva osnovna problema Žirovničanov: dolgoletni problem kanalizacije od Žirovnice do Zabreznice in turistično zapostavljanje Žirovnice, predvsem Završnice.

Na zboru so volivci ostro grajali jeseniški Vodovod, ki nesmootno razsipuje denar ob urejanju kanalizacije pod rezerve arjem. Domačini pravijo, da bi Vodovod za polovico denarja dvakrat več naredil, tako pa razmetava družbena sredstva.

Pavel Bešter je zahteval, naj občinski predstavniki enkrat pridejo v Žirovnicu s či-

J. Vrdic

AVTO-MOTO DRUŠTVO KRANJ

VABI

člane in prijatelje avto-moto športa na redni

občni zbor

ki bo dne 2. marca 1968. ob 19. uri v prostorih Delavskega doma v Kranju vhod 6/I

Po občnem zboru bo družabni večer s plesom.

VABLJENI!

Zanimivo sodelovanje sindikalnega sveta

Sest občinskih sindikalnih svetov iz šestih jugoslovanskih republik: Kamnik, Gornji Milanovac (Srbija), Kotor (Črna gora), Slavonska Požega (Hrvatska), Strumica (Makedonija) in Travnik (BiH) bo sodelovalo in izmenjavalо izkušnje

Za novo leto je občinski sindikalni svet v Kamniku dobil neobičajno noveletno čestitko. Predsednik občinskega sindikalnega sveta iz Gornjega Milanovca je v svoji čestitki predlagal Kamniku in občinskim sindikalnim svetom iz petih naših republik, da bi letos in naslednja leta tesno sodelovali in izmenjavalо svoje delovne izkušnje. Občinski sindikalni svet iz Kamnika, Kotora, Strumice, Travnika in iz Slavonske Požege so z navdu-

šenjem sprejeli ta predlog in v začetku tega meseca so se predstavniki omenjenih sindikalnih svetov že zbrali na prvem sestanku, kjer so sprejeli program sodelovanja.

Omenjeni sindikalni sveti bodo izmenjavalо izkušnje, sindikalne podružnice bodo sodelovali, ravno tako pa bodo sodelovali kulturno-umetniške in športne skupine iz omenjenih mest. Spoznameli so se tudi za izmenjavo delavcev, članov sindikata v času dopustov. Ze letos in se- veda naslednja leta pa bodo organizirali Karavano delavskega prijateljstva. Tako se bo od 7. do 10. septembra v makedonskem mestu Strumici zbralo po 30 do 50 delavcev iz posameznih občin. Zanimivo je tudi to, da se bo sodelovanje med občinskim sindikalnim svetom iz šestih republik razširilo še na sodelovanje predstavnikov drugih družbenopolitičnih organizacij in občinskih skupščin.

vig

Na Blejski Dobravi

Počasen, toda vztrajen napredek Cokle

Obrtno podjetje Cokla Blejska Dobrava so ustanovili pred dvajsetimi leti. Ob ustanovitvi je podjetje imelo 7 delavcev, zdaj pa v njem dela 32 delavcev izmed tega 24 žensk. Pred desetimi leti se je podjetje preselilo v svojo stavbo. Kupili so nove šivalne stroje in s tem povečali obseg proizvodnje. V podjetju izdelujejo osebna zaščitna sredstva za industrijo. Lani so izdelali in prodali 11.300 parov obutve z lesenimi podplati, 42.000 parov različnih zaščitnih rokavic, 1600 parov delovne zaščitne obutve, škorjev in plezalk, 660 gamaš, 1850 predpasnikov (usnjene) in drugih izdelkov. Skupno so izdelali za 165 milijonov \$ din izdelkov. Kupci jim dolgujejo okrog 30 milijonov, podjetje pa dobaviteljem 23 milijonov \$ din. Pri takem majhnem podjetju tudi 30 milijonov povzroča težave v poslovanju.

Usanje in les podjetje dobi v domaćih trgovinah in pri lesnem odseku kmetijske zadruge Bohinjska Srednja vas. Za proizvodnjo uporabljajo samo domaći material. Prodaja izdelkov je dobro organizirana. Glavna odjemalca sta veletrgovina Astra Ljubljana in Železarna Jesenice, občasno pa dobavljajo izdelke še 40 drugim odjemalcem. Podjetje še nima nobenih težav s prodajo izdelkov, čeprav se na tržišču že pojavlja zelo močna konkurenca kombinatov Konus in Antilop. Ta dva proizvajata v velikih količinah in zato močno vplivata na cene teh izdelkov. Produktivnost dela se je v Cokli lani v primerjavi z letom 1966 povečala za devet odstotkov. Strojni park podjetja je dobro izkoriscen. Težave imajo s stroji Singer, ker ne dobijo v Jugoslaviji nadomestnih delov.

Maja lani so uvedli 42-urni delovni teden. Delovni učinek je ostal na isti ravni, osebni dohodki pa so celo nekoliko porasli. Poprečni osebni dohodki na zaposlenega znašajo 52.000 \$ din. Več kot polovica članov kolektiva ima nižje osebne dohodke oziroma pod 50.000 \$ din. V podjetju raznišljajo, kako bi razširili proizvodnjo in s tem povečali dohodke podjetja, osebne dohodke zaposlenih in število zaposlenih.

Dokler ne bodo našli ustrezne oblike sodelovanja s kakšnim večjim podjetjem, ki bi jim dalo možnost za širši razmah proizvodnje, ni pričakovati bistvenega izboljšanja.

Za konec pa še ta podatek: V podjetju že dve leti ni bilo pri delu nobene poškodbe.

J. Vidic

Gradnja stanovanj v kranjski občini

Letos 242 novih stanovanj

Ni še tako dolgo, ko smo v našem časniku pisali o gradnji stanovanj v kranjski občini. Takrat smo tudi zapisali, da je Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj, s katerim Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo v Kranju poslovno-tehnično sodeluje, zgradilo na Partizanski cesti v Kranju 72 stanovanj v rekordnem času. Zapisali smo tudi, da se bodo prednosti takšnega poslovno-tehničnega sodelovanja še bolj kazale v prihodnjem, ker Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, ki bo opravljalo v večino na novo zgrajenih stanovanj, ne bo imelo toliko težav z vzdrževanjem teh.

Ker bo do 1970. leta severno

od Vodovodnega stolpa zgrajenih 682 stanovanj (vsako leto bo zgrajena poprečno tretjina vseh stanovanj), smo pred kratkim poprašali direktorja Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj Ivo Miklavčiča, kako poteka letošnji prvi del gradnje. Povedal nam je, da bo od oktobra do decembra letos zgrajenih severno od Vodovodnega stolpa 242 stanovanj oziroma osem objektov. Gradnja teh stanovanj dobro napreduje in zdaj ni bojanzi, da stanovanja ne bi bila zgrajena do predvidenega roka. Razen tega pa tako kot lanska — v rekordnem času zgrajena stanovanja, — tudi ta gradi Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj.

Ker smo že zadnjekrat zapisali, da bi v kranjski občini potrebovali po približnih in nepopolnih podatkih več kot tisoč stanovanj, nas je zanimalo, koliko stanovanj, ki bodo zgrajena letos jeseni, je še naprodaj. Direktor Podjetja Ivo Miklavčič nam je povedal, da je od osmih objektov sedem že prodanih oziroma oddanih (206 stanovanj). Dva objekta bo namreč letos za svoje delave dobila tovarna Iskra, dva tovarna Tekstilindus, tri pa Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo. V zadnjem, osmem objektu pa je od 36 stanovanj trenutno na voljo le še 15 dvo- in tri-sobnih. Ta zadnji letošnji objekt je tudi na voljo za manjše kupce (delovne organizacije) in zasebnike.

Pred kratkim je imelo Podjetje razgovore s predstavniki Gorenjske kreditne banke in Projekta, kjer so se dogovarjali za obseg gradnje in financiranje za prihodnje. Podobne pogovore pa Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo pripravlja tudi s kranjskimi komunalnimi podjetji. Razen tega je služba za urejanje in pravilo zemljišča tudi določila obseg potrebnih zemljišč za gradnjo. Zato v Podjetju menijo, da bodo o tem lahko v kratkem obvestili tudi lastnike zemljišč, ki so do predkratkim ta zemljišča še obdelovali.

Izdeleni pa so tudi že programi in projekti za preskrbovalni center v naselju Vodovodni stolp II. Ker bo že prihodnje leto na tem območju zgrajenih okrog 450 stanovanj, predvidevajo, da bi takrat moral poslovati tudi že preskrbovalni center. Zaenkrat je v tem preskrbovalnem centru predvidena samopostežna trgovina, bife in nekatere storitvene dejavnosti. Prav tako je v naselju predvidena tudi vzgojno-varstvena ustanova, vendar pa bo gradnjo le-te treba še uskladiti s programom izgradnje vzgojno-varstvenih ustanov v občini.

A. Zalar

Novi sklepi Zveznega izvršnega sveta

Pred nedavnim je zvezni izvršni svet sprejel sklep o ukinitvi zamrznjenih cen za nekatere proizvode naše industrije. Tako se bodo od slej prosti formirale cene posode, nekaterih kemičnih izdelkov, gradbene opreme, izdelkov gozdarsvta, lesne industrije in industrijske živilske hrane. Svobodno formi-

ranje cen pa ne pomeni, da ne bi pristojni organi nasprotovali, če bo prišlo do neupravičenih podražitev, saj je bilo rečeno, da bodo cene spet zamrznili, če bo ogrožena stabilnost tržišča.

Od prvega junija letos bo

dado ukinjeni kot zakonito pla-

čilno sredstvo naslednji ko-

vanci: 5, 2, 1 in 0.50 \$ dinarjev.

Te kovance bo banka umaknila iz obtoka v času

od 1. aprila do 31. maja.

Hkrati pa je zvezni izvršni svet sprejel odločitev guvernerja Narodne banke, da od prvega aprila naprej pusti v obtok bankovec za 100 N dinarjev.

Na zadnji seji je zvezni izvršni svet ocenil, da je treba čimprej sprejeti zakon o regulirjanju posebnih pravic za pridobitev pokojnine. V zvezni s tem bo zvezni izvršni svet ustrezno ukrepal v zvezni skupščini.

vg

Letos še pet sejmov na Gospodarskem razstavišču

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo letos še pet velikih mednarodnih prireditev. Tako bo od 19. aprila do 26. maja tretji bienale industrijskega oblikovanja — BIO 3, na katerem bodo razstavljeni izdelki industrijskega oblikovanja, hkrati pa bodo obiskovalci te sejemske prireditev lahko videli izdelke industrijskega oblikovanja, ki so namenjeni široki potrošnji.

Od 11. do 19. maja bo na Gospodarskem razstavišču 7. mednarodni sejem ALPE-ADRIA, ki ima namen popolnitvi tržišča Avstrije, Italije in Jugoslavije. Od 8. do 16. junija bo v Ljubljani 8. mednarodni lesni sejem, kjer bodo razstavljeni stroji za lesno industrijo, pa tudi izdelki lesne industrije. Od 30. avgusta do 8. septembra bo 14. mednarodni sejem vin, žganih pihač, sadnih sokov in opreme. Obenem pa bo tudi tretji specializirani sejem gostinstva in turistične opreme. Na vinskem sejmu bo tudi javna pokušnja okrog 1000 vrst vin iz vsega sveta, medtem ko bo iz naše države na pokušnji okoli 400 vzorcev vin.

Zadnja letošnja prireditev na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču pa bo 15. mednarodni sejem elektronike, telekomunikacij, avtomatizacije in nuklearne tehnike — od 8. do 13. oktobra.

vg

SVET SKUPNIH SLUŽB
ELEKTRO, KRANJ

Cesta JLA 6/III

razglaša

2 prosti delovni mest: energetika v Obratovalno-energetskem centru — kot pripravnik.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

TSS — Jaki tok z diplomo, odslužen vojaški rok.

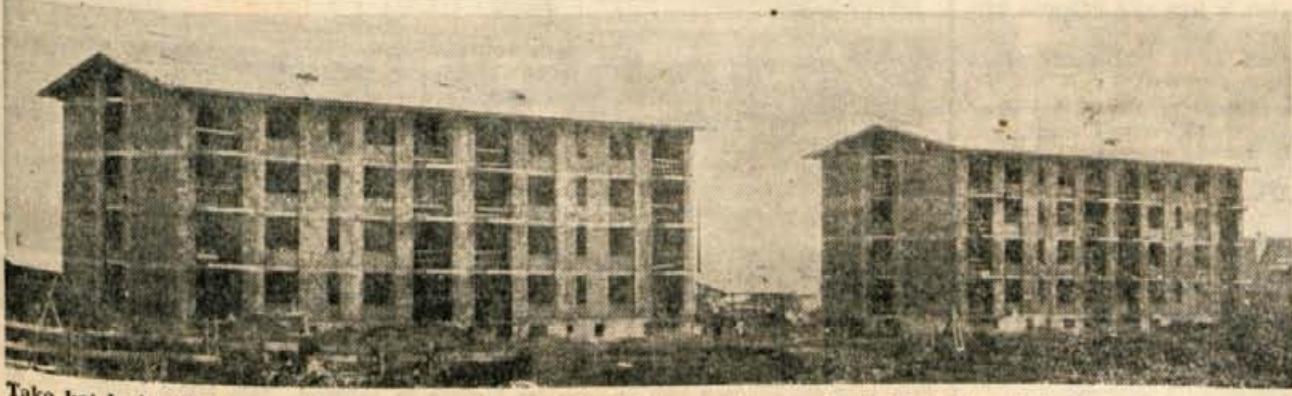
Kandidata bosta sprejeta za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Delo je v turnusu.

Osebni dohodek je po pravilniku o osebnih dohodkih.

Prednost imajo kandidati iz Kranja in bližnje okolice.

Prošnje z dokazili je treba poslati najkasneje v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

Tako kot lani tudi letos gradi nova stanovanja v Kranju Splošno gradbeno podjetje Projekt — Foto Franc Perdan

Aktualna tema

Obdavčitev sklada skupne porabe

Minuli teden je občinski sindikalni svet v Kranju pripravil za širši občinski sindikalni aktiv posvetovanje o uresničevanju proračujskih predvidevanj v kranjski občini za letos. Na posvetovanju je predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar podrobno seznanil člane sindikata, kako in od kod naj bi se letos natekal denar v občinski proračun. Med drugim je povedal, da zakon daje precejšnje možnosti občinskim skupščinam za zbiranje denarja. Udeleženci posveta so se strinjali z večino virov, iz katerih se bo letos natekal denar v občinski proračun. Do precej pestre razprave je prišlo le pri predlogu, da se med drugim obdavči tudi sklad skupne porabe. Prav o slednjem pa je bilo tudi v zadnjem času precej razprav.

Udeleženci posveta so se v razpravi opirali predvsem na podatke iz analize o družbenem standardu v podjetjih v kranjski občini, ki sta jo 1966. leta izdelala občinski sindikalni svet Kranj in Center za raziskavo javnega mnenja pri republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije. Podatki v analizi namreč kažejo, da so del organizacije leta 1966 namenile v kranjski občini 162.470 starih dinarjev za družbeni standard vsakega zaposlenega v občini. Od tega pa so dovršen del denarja — 87.755 starih dinarjev, ali 54 odstotkov — namenile iz sklada skupne porabe. Raziskave so tudi pokazale, da je bilo 35,9 odstotka denarja za družbeni standard porabljenega za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, 16,2 odstotka za povračila za dopuste, 14,4 odstotka za izobraževanje, 10,2 odstotka za dotacije izven podjetja, 8,3 odstotka za povračila za prevoze na delo in z dela, 8,1 odstotka za organiziranje družbenih prehran itd.

Raziskave so tudi pokazale, da področje družbenega standarda v gospodarskih organizacijah ni sestavni del dolgoročne poslovne politike, ki bi obravnavala skupno potrošnjo v podjetju kot pomemben pogoj produktivnosti. Ugotovili so, da je družbeni standard delavcev bolj socialni privesek predpisov, kot pa trošenje, ki naj bi bilo v skladu s poslovno politiko podjetja. Zato tudi organizacija skrb za družbeni standard delavca ni bila vedno odsev prepričanja, da je taka skrb v delovni organizaciji potrebna.

Ravno ob tej ugotovitvi pa so se sindikati zavzemali za izdelavo perspektivnih planov razvoja družbenega standarda v podjetjih. Celo več! Predlagali so, naj družbeni plani postanejo sestavni del poslovnega plana podjetja in se kot taki tudi obravnavajo. Pri vsem tem pa naj bi time bile bistveno vlogo prav sindikalne podružnice, posebno v manjših podjetjih.

Ce torej po eni strani upoštevamo podatek, ki prav go-to še ni zastarel, da je bilo 1966. leta več kot polovica denarja za družbeni standard zaposlenih porabljenega iz sklada skupne porabe in po drugi strani prizadevanje, ki je hkrati postalo naloga sindikatov, da skrb za družbeni standard postane sestavni del programov podjetij, potem nam predlagana obdavčitev sklada skupne porabe res lahko povzroča nekaj skrbi. To pa so menili tudi na posvetu sindikalnega aktivista.

Ob morebitni obdavčitvi sklada skupne porabe, bi se namreč sindikat v svoji skrib za standard in boljši socialni položaj delavca znašel v še večjih težavah, ker bi bilo tega denarja po obdavčitvi še manj kot do sedaj.

Da bi se delovne organizacije izognile tej obdavčitvi, so že ponekod dosedanje razprave pokazale, da delovne organizacije ne bodo dajale več toliko denarja na sklad skupne porabe.

To pa pomeni:

- da bi bilo manj denarja za družbeni standard delavcev
- in
- da tudi občinska skupščina iz tega vira dohodka proračuna ne bi dobila veliko denarja.

Skratka, lahko bi se zgodilo, da bi takšna obdavčitev imela na obeh straneh nezaželenne posledice.

Zato so člani sindikata na posvetu predlagali, naj bi se delovne organizacije in občinska skupščina raje med letom konkretno dogovorjale, kako bi izpolnili manjkajoči del proračuna.

Kaže, da se je občinska skupščina v Kranju s takšnim mnenjem strinjala, saj na pondeljškovi seji obeh zborov ni sprejela predloga, da se sklad skupne porabe letos obdavči.

Ceprav je za zdaj morda še preuranjeno ugotavljati, kakšne bodo prednosti te odločitve, pa najbrž že sedaj lahko trdim, da bo takšna odločitev boljša od nasprotnje. (Vsa podatki iz analize iz 1966. leta nam to v dobrši meri zagotavljajo.

A. Zalar

Aktiv ZK v podjetju za PTT promet Kranj

Zavidanja vredni uspehi zadnjih dveh let

Na pobudo občinskega komiteja zvezne komunistov v Kranju je bila minula sredo v Podjetju za PTT promet Kranj prva in hkrati ustavnova seja aktiva članov zvezne komunistov iz vse Gorenjske, ki so zaposleni v podjetju. Na seji so razen ustavnovite aktiva, izvolitve sekretarja in namestnika razpravljali tudi o reelekciji in problemih ter uspehih podjetja.

Razen uspehov, o katerih smo nedavno tega že pisali, so na seji predvsem poudarili, da je podjetje največ uspehov doseglo prav v zadnjih dveh letih. Najbolj so v tem času izboljšali socialni položaj zaposlenih. Tako so se osebni dohodki od ustavnovite podjetja, 1960. leta ko so znašali poprečno 29.800 starih dinarjev, povečali lani na okrog 104.000 starih dinarjev. Kupili so 55 stanovanj in namenili za individualno gradnjo 21 milijonov. Tremutno na višji PTT šoli študira 12 zaposlenih, 62 pa jih opravlja izpitne na srednji šoli. Vsi ti pa bodo prihodnje leto končali strokovno šolanje.

Sicer pa je podjetje za PTT promet v Kranju eno izmed redkih tovrstnih podjetij v naši državi, ki je v zadnjem času tudi na drugih področjih doseglo toliko zavidanja vrednih uspehov. Nedvomno že podatek, da je omrežna telefonska skupina Kranj (064) od 1. junija lani prva in edina avtomatizirana skupina v državi, pove, da je to eno izmed najboljših podjetij pri nas. Razen tega je podjetje v zadnjem času tako povečalo telefonske zmogljivosti, da danes pride na Gorenjskem na sto prebivalcev že 8,2 telefonska aparata. S tem pa se podjetje lahko primerja tudi s sodanjima Avstrijo in Italijo. Sicer pa je podobnih uspehov v podjetju še več. Med drugimi je eden izmed poslednjih tudi

sklenitev pogodbe s kranjsko tovarno Iskra za nakup dvanajstih novih telefonskih central, s katerimi bodo zamenjali še zadnje že dočrjane zmogljivosti in jih hkrati po- večali.

Na seji aktiva pa so opozorili tudi na nekatere težave, ki jih imajo v podjetju v zadnjem času. Tako si predvsem prizadevajo, da se ne bi zmanjšalo število zaposlenih. Ugotovili so namreč, da so se z modernizacijo in avtomatizacijo pojavitve v podjetju tudi težave z odvečno delovno silo. To v podjetju rešujejo z uvajanjem dodatnih dejavnosti itd. Čeprav jim to zaenkrat povzroča še precej težav in skrbi, pa so

sklenili, da problema ne bodo reševali zgolj z odpuščanjem delavcev.

Precej težav pa imajo v podjetju tudi zaradi nekonomske cen raznih storitev in zaenkrat ponekod še neuspehov dogovorov, da bi ob gradnji novih objektov občine oziroma stanovanjska podjetja programirala denar tudi za gradnjo notranjega telefonskega omrežja.

Člani zvezne komunistov so na seji aktiva temeljito pregledali in ocenili dosedanje delo, uspehe in težave v podjetju. Hkrati pa so sklenili, da bodo prihodnji mesec po-doben sestanek pripravili za vse zaposlene v podjetju.

A. Z.

Jesenški milijonarji

Na upravi za dohodke jesenske občine se je letos prijavilo 268 občanov, ki so imeli letni dohodek prek dveh milijonov \$ din. Največ prijavljenih milijonarjev ima dohodek v razponu od dva do tri milijone. Najvišji dohodek je prijavil zdravnik, in sicer okrog 6 milijonov. Je pa tudi več primerov, ko dohodek prijavljata posebej mož in žena, ker imata vsak prek dveh milijonov \$ din dohodka. Tako je primer z Jesenčem, da imata mož in žena skupno letno 7 milijonov \$ din dohodka.

Med tistimi, ki imajo prek štiri milijone, najdemo tudi trgovskega potnika, psihologa, inženirja in upokojenca. Slednji je redno zaposten in ima skupno s pokojnino letno prek štiri milijone dohodka.

Med 268 občanov, ki so imeli lani prek dva milijona dohodka, niso všetci obrtniki, ki so po zakonu o obrtni dejavnosti obdavčeni po posebnih lestvici.

Uprava za dohodke preverja točnost prijavljenega do-

hodka, marca pa bodo izdali odločbe o višini prispevkov, ki ga morajo po zakonu plačati vsi občani, ki imajo letno prek dva milijona dohodka.

J. Vidic

Vikende obdavčiti z republiškim zakonom

Odlok o spremembah in dopolnitvi odloka o komunalnih taksah v občini Skofja Loka, ki ga je občinska skupščina sprejela na zadnji sej, med drugim določa, da lastniki vikend hišic plačujejo turistično takso v letnem pravščinem znesku 200 novih dinarjev. Ker so odborniki menili, da je taksa v tej višini prenizko odmerjena, saj našteti uporabljajo vikend kot stanovanjsko hišo, so na seji sklenili predlagati republiški skupščini, naj ustanovi obdavčitev vikendov,

Dela pri gradnji nove osnovne šole v zadnjem času normalno potekajo. Pred kratkim so končali namreč že tretjo stopnjo gradnje. Tako bodo kmalu začeli ugrajevati že okna in vrata. Prav tako sta končana tudi že centralna kurjava in vodovod. Zato lahko trdim, da se bo v njej jesen' že začel pouk — Foto Franc Perdan

Na VELESEJEM

V MILANO
vas vabi
A V T O P R O M E T
GORENJSKA
K R A N J

OD 17. DO 20.
APRILA
1968

**ZANIMIVO STIRIDNEVNO POTOVANJE
PO ITALIJI**

Ogledali si boste znamenitosti treh znanih turističnih mest Padove, Verone in Milana: baziliko sv. Antona, staro padovansko univerzo, amfiteater v Veroni in Julijin grob, katedralo v Milenu in znamenitosti mesta in operno hišo — milansko Scalo.

Tri udeležence izleta bomo med potovanjem izžreballi za posebna presenečenja!

PROGRAM:

17. april
1. dan:

Odhod iz Kranja ob 6. uri. Prestop jugoslovansko-italijanske meje v Fernetičih, potem do Portogrua. Krajski postanek. Dalje mimo Mester v Padovo. Dve ure postanka za ogled znamenitosti. Odvod mimo Verone, Brescij, Bergama, Milana s prihodom v Novaro v večernih urah.

18. april

2. dan:

Po zajtrku odvod v Milano na ogled velesejma, prosto za ogled do 17. ure. Odvod v Novaro. Večerja in prenočišče.

19. april

3. dan:

Po zajtrku ogled mestnih znamenitosti Milana, nato prosto za ogled mesta ali velesejma. Ob 17. uri odvod v Novaro. Večerja in prenočišče.

20. april

4. dan:

Po zajtrku povratek mimo Milana in Brescij v Verono. Postanek za ogled znamenitosti. Dalje mimo Padove in Mester v Trst. Krajski postanek. Povratek domov s prihodom do 22. ure.

CENA IZLETA JE 370,— N din

V ceno izleta so vračunani stroški prevoza, 3 polpenziji, vstopnica za velesejem, kolektivni potni list, organizacija in vodstvo izleta.

Za lastno uporabo lahko vsakdo na osebni potni list dvigne pripadajočo letno devizno kvoto (32\$)

INFORMACIJE IN PRIJAVE DO 20. MARCA V:
KRANJU — POSLOVALNICA TURIST — tel. 21-563
TRŽICU — TURISTIČNA POSLOVALNICA —
tel 71-268

Ravnatelja jeseniških šol Tone Čufar in Prežihov Voranc o resoluciji o šolstvu

Mesec dni je Jeseničane razburjala hokejska afra, zdaj pa je na »darsališču« šolstvo. Osrednja tema vseh pogovorov jeseniške javnosti se suče okrog resolucije o šolstvu. Ker so najmočnejše dileme okrog vprašanja o upravičenosti združitve osnovnih šol Tone Čufar in Prežihov Voranc, ki sta v isti stavbi, smo se obrnili na ravnatelja teh šol, da povesta svoje mnenje ali pa mišljenje delovne skupnosti o resoluciji. Ravnatelja sta na vprašanje takole odgovorila:

JOZE TOMAZIC, RAVNATELJ OSNOVNE SOLE PREŽIHOV VORANC

Resolucija, o kateri sta razpravljala svet za šolstvo in očinska skupščina ter jo tudi sprejela 8. februarja letos, predvideva tudi zaručitev obeh jeseniških osnovnih šol. Kolektiv osnovne sole Prežihov Voranc na Jeseničah je na delovnem sestanku 20. februarja 1968 razpravljal o resoluciji. Kolektiv je menil, da iz resolucije ni dovolj razvidno, kako bo potekalo vzgojno izobraževalno delo na predvideni združeni šoli, ki bi po osnutku resolucije začela delati s prihodnjim šolskim letom. Ciani celotnega učiteljskega kolektiva so menili, naj o združeni osnovni šoli dajo svoje strokovno mnenje Zavod za PPS Kranj, Zavod za šolstvo Ljubljana, Pedagoški institut ter republiški sekretariat za prosveto in kulturo. Poleg zgoraj navedenih strokovnih organov bi želeli, da bi nas podrobneje seznanili z načrtom, po katerem bi namenjana združitev obeh osemletki prispevala k kvalitetnejšemu vzgojno-učnemu procesu. Menimo, da bi bile potrebne ustrezne strokovne analize, pri katerih bi upoštevali tudi izkušnje šol s tako velikim številom učencev, kot bi ga imela združena šola. Prav tako naj bi upoštevali tudi izkušnje šol, ki imajo okrog 600 učencev. Prevladuje splošno mnenje, da so glede vzgojno-učnega procesa najuspešnejše osnovne šole, ki imajo tako število učencev.

Resolucija predvideva tudi združitev strokovnih knjižnic, ki so sedaj na šolah. Pozdravljamo ustanovitev študijske strokovne knjižnice za jeseniško občino, toda smo odločnega mnenja, da morajo biti dosedanje strokovne knjižnice na šolah še vnaprej z najosnovnejšo literaturo in pripomočki, ki se vsak dan uporabljajo pri pripravah na pouk in pri pouku samem. Dosedanje strokovne knjižnice, ki imajo le najnajnježo strokovno literaturo, je nujno potrebno še nadalje izpolnjevati.

Za uspešnejše uvajanje sodobnih oblik vzgoje in pouka (npr.: kabinetni pouk, podaljšano bivanje, celodnevno varstvo) je nujno potrebno predvideti gradnje novih šolskih prostorov v jeseniški občini. Solski kolektivi bi odločno podprtli akcijo občinske skupščine, če bi se odločila za referendum o uvedbi

JANEZ SVOLJSAK, RAVNATELJ OSNOVNE SOLE TONE ČUFAR

Zbor je razpravljal o resoluciji, katere osnutek smo dobili na šolo dan pred zasedanjem občinske skupščine. Razprava je bila živahnja in se je dotaknila vseh točic resolucije, še posebno III. poglavja, ki je dovolj nejasno, da lahko prizadene vse šole in vse prosvetne delavce, kajti še nihče ni kategoriziral ne šol ne posameznih učiteljev v dobre in slabe.

Kar pa zadeva načrt za združitev obeh jeseniških šol pa pričakujemo ustreznih pojasnil, predvsem pa mnenje strokovnih organov o namenitvami reorganizaciji.

Železniki dobili glasbeno šolo

107 učencev obiskuje pouk kitare, harmonike, klavirja in pihal

Vse do dan otroci in odrasli iz Železnikov in okolice niso imeli možnosti za glasbeni pouk. Lani septembra pa so na osemletki v Železnikih začeli z glasbenim krožkom. Računal so, da se bo v krožek vključilo okrog 40 učencev in da bi v njem gojili predvsem zborovsko petje. Toda otroci so jih presenetili. V krožek se je prijavilo prek 150 učencev. To je seveda prerasalo okvir krožka, zato so se na šoli odločili, da v okviru osnovne šole organizirajo glasbeno šolo, ki naj bi imela enak program kot vse glasbene šole v Sloveniji.

Sola je začela delati 1. novembra in ima sedaj 107 rednih učencev. Povečini so učenci osnovne šole, nekaj pa je tudi delavcev. Sedaj na šoli poučujejo pouk kitare, harmonike, klavirja in pihal. Največ je kitaristov, in sicer 36, sledijo harmonikarji in drugi. Nekaj ljudi se je prijavilo tudi za pouk solo petja, vendar tega niso mogli vključiti že letos v program glasbene šole, ker bi bili stroški za ta pouk previsoki.

Na glasbeni šoli, ki deluje v prostorih osnovne šole v Železnikih, imajo sedaj enega stalnega in tri honorarne predavatelje, ki so z disciplino učencev zelo zadovoljni. Tudi starši so pokazali veliko razumevanja. Poleg tega, da plačujejo 3000 dinarjev šolnine mesečno, je večina izmed njih kupila svojimi otrokom tudi instrumente. Čeprav je podjetje Melodija iz Mengša pomagalo mladim učencem s tem, da je znižalo cene instrumentov, so vendarle nekateri izmed staršev morali seči kar globoko v žep, da so otrokom omogočili glasbeno vzgojo.

Seveda pa glasbena šola v Železnikih ne bi mogla zaživeti, če ji ne bi pomagalo ravnateljstvo osemletke, ki je prevzelo glasbeno šolo pod svojo upravo in s tem precej znižalo stroške tej šoli. Idejo o glasbeni šoli pa so podprtli tudi družbeni forumi in objubili denarno pomoč.

Ob tem pa ne gre spregledati še pomena, ki ga ima in ga bo imela na novo ustanovljena glasbena šola v Železnikih na raven kulturnega življenja v tej dolini. Danes so prvi učenci še okorni pri svojih instrumentih, jutri, pojavljanjem pa bodo igrali na raznih prireditvah doma in drugod.

S. Zupan

KOMPAS

KRANJ
Koroška cesta 2

V A S VABI NA POPOLDANSKI IZLET

v TRBIŽ

odhod iz Kranja vsak petek ob 14.30
izpred poslovalnice Kompas.

Odhod iz Trbiža ob 19.30

CENA 20.00

Prijave sprejemamo
v poslovalnici Kranj

Tretja premiera v Prešernovem gledališču

F. S. Finžgar: Razvalina življenja

V celotnem dramskem opusu F. S. Finžgarja zavzema Razvalina življenja najvidnejšo mesto. Premiero je doživel na odru ljubljanskega gledališča leta 1921 in prav gotovo ni naključje, da so jo že po dveh mesecih v istem letu uprizorili tudi v Mariboru. Zdi se, da je bila tedaj nujna po izvirnih domačih gledaliških delih veliko večja kot danes, pa tudi, da so gledališča hitreje spoznavala in upoštevala želje gledalcev.

Razvalina življenja je delo, ki ga lahko vključimo v krog kmečko-alpske dramatike, tiste dramatike, ki ima zametke v Nastroyu in katere najvidnejši predstavnik je Anzengruber. Ta dramatika se je pojavljala predvsem v Avstriji, ima svoje značilnosti, tipološko razdelitev in karakteristično dramatske posebnosti. Pojav kmečko-alpske drame v evropskem okviru ni prinesel ničesar novega, ničesar, kar bi v dramah dotedanjih piscev še ne našli, pa tudi ničesar, kar bi jo v krog naprezan tedenjih dramskih piscev vključevalo. Prav tako tista dramatika ni vplivala na pisce izven alpskega območja. Vpliv je bil mogoč predvsem na dramatične manjših narodnostnih skupin na tem področju, ki niso imeli izoblikovane svoje lastne drame. Seveda je ta vpliv prepletен s političnimi vplivi, tako da je pojav takšne dramatike pri nas popolnoma razumljiv, saj je današnja Slovenija dolgo pomenila le pokrajino na prostranem zemljevidu Avstro-Ogrske monarhije.

Finžgar je z Razvalino življenja uspel ustvariti svojo finalico te drame. Skoraj dvajset let je minilo od premiere njegovega prvega dramskega dela Divji lovec do premiere Razvaline 1921, fin resnica je, da je v teh dvajsetih letih uspel izlučiti iz okvirov, ki jih je postavil Anzengruber, predvsem najvidnejše, tisto, kar je dramatični omenjenega avtorja dalo edino vrednost. Njegov Divji lovec je bil še prepoln ljudskih posebnežev, naivnih dramskih zapletov in moralnih napotkov gledalcem. Razvalina življenja pa prinaša sicer poenostavljen in tudi še deloma naiven zaplet, vendarle pa osebe, ki se pojavljajo v njej, niso več posplošena človeška bitja. Vsaka od oseb, pa naj bo to Urh ali pa Širk, je tipološko še vedno navezuje na prvočno kmečko-alpsko dramo, po drugi strani pa imajo vsi ti ljudje že samo svojo karakteristiko.

Tako predčlena in osvobojena poenostavljanja je Razvalina življenja drama, ki razrešuje odnose med ljudmi opirajoč se na preprosto psihologijo. Nekakšna narodna

drama je to gledališko delo. Avtor sam je segal vseskozi v narodno zakladnico in ob prebirjanju teksta se nam zdi, kot da je imel lahko in preprosto delo, saj mu je bilo treba le spletati narodne izreke, pregorove in besede. Tako je seveda površen in zunanjji vtis, ki pa tudi priča o Finžgarjevem izrednem poznavanju predvsem Gorenjske in njenih ljudi.

Prešernovo gledališče se je odločilo, da bo uprizorilo to dramo z namenom, da bi v repertoarju izpolnil vrzel po domači drami, ki naj bi po mnemu sestavljalcev nihovega repertoarja privredila do gledališkega praga kar največ gledalcev. Res je, Finžgar ima bralce in gledalce. Njegova misel današnjemu Slovenscu še ni tako zelo daleč, da bi šel mimo njega. Rad ga jma predvsem zato, ker se mu zdi, da je to pisek, ki je izšel iz naroda, predvsem iz tistega naroda, kakor ga on sam pojmuje.

Tako je postavitev tega gledališkega teksta v repertoar razumljiva. Manj postane razumljiva ob srečanju s konkretnim, vidnim, doživiteljem v dvorani Prešernovega gledališča.

Vnaprej je težko dognati, kakšna bo predstava, ki jo bodo uprizorili določeni ustvarjalci. Tudi če poznamo tekst! In tekst so v Prešernovem gledališču že poznali. Priredil ga je Marjan Bellina, popravil dramaturške »po-majkljivosti«, prečrtil tisto, kar se mu je zdelo odveč, izločil eno osebo, ki se mu je zdela nepomembna in vztrajal pri dosledni uporabi zbornine slovenščine, ki jo slišimo po radiu, ali pa zvečer v TV-obzorniku.

Ce zdaj tehtam to pot, ki je vodila do uprizoritve v Prešernovem gledališču, potem se predime ne postavljam eno razpotje, ki bi se vezalo samo na konkretno preureditev Razvaline življenja. Gre za širši, celovitejši in občeski gledališki problem, s katerim se srečuje sleherni gledališki ustvarjalec.

Težko je namreč ugotoviti (menda pa bo to lažje za Razvalino življenja), do katere mreje naj ostanejo ustvarjalci zvesti literarni predlogi. Oni, gledališčniki bodo izpovedali avtorjevo in tudi svojo misel v vizuelni obliki. Tudi v njihovo lastno interpretacijo vodi misel, ki jo imajo oni sami in ne le tisto, kar je težilo avtorja.

Ta pripomba je prav gotovo na mestu. Se bolj pomembna pa bi bila, če bi jo morali zapisati ob gledališko vrednejšem tekstu. Razvalina življenja v krog takšnih tekstov vendar ne sodi, čeprav predstavlja v okviru slovenske

kmečke drame enega od kvalitetnih vrhov in smerokaz avtorjem, ki so se sorodne tematike lotevali kasneje.

V Prešernovem gledališču so, kot sem zapisal, uprizorili to delo zato, ker so želeli v dvorano gledalca, ki sicer ne bi prišel tja. Zaradi tega bi seveda morali vsaj deloma slediti tudi njegovim estetskim merilom, njegovemu gledališkemu čutu in sposobnosti dojemanja. Tega žal niso storili!

Upriozoritev, dramaturška priredba in igralske stvaritve so pričale o enem samem hotoenu! Radj bi seveda predstavili Razvalina življenja tako, kot jo oni sami razumejo, kot jo je doumel Marjan Bellina. Ta je težil za tem, da bi ob konfliktih, ki se pojavljajo pred nami na odru, razkril neka širša, splošno človeška in ne le v ozek lokalni krog zaprta včelišča. Tako naj bi bila tudi ta pripoved o današnjem človeku.

Postavimo takele! Najprej sem zapisal, da je problem, kot je prirežba Razvaline, kot marsikak drug gledališki poskus, pokazal širši gledališko-upriozoritveni problem. Za Razvalino življenja pa bi le veljala resnica, da naj fekst, ki je nastal včeraj, govoriti takšen ko je, za danes. Ce bi Razvalina ne mogla tudi nespremenjena karkoli povediti gledalcu, potem bi je gledališča ne uprizarjala več. Potlej ne bi govorili o vrednosti tega dela. Uprizarjajo pa seveda to dramo še vedno, torej je vredna takšna kot je. Uprizoritve se lehkovo razlikujejo, tekst največkrat ostane nespremenjen.

Uprizoritev je režal Jože Vozny. Na eder je razmestil igralce in jih postavil v medsebojno odnose tako, da so laže izgovarjali tekst. Scene mu je pripravil Saša Kump. Oba sta sedila izhodišču Marjana Belline. Vozny je uspel z gledališkimi sredstvi igralce razmestiti kar najuspešneje in jih oblikev v kostume. Kump pa je sceno nakanjal, dvignil igralca in mu pomagal tam, kjer je igralcu zmanjkal lastne kreativne moći.

Poleg omenjenih so pri predstavi sodelovali še trije gledališčni amaterji: Jože Kovarič, Vlado Uršič, Franci Juvan, Marjan Murko, Minka Oblak in Irena Kollmannova. Vsi našteti so vložili v predstavo precejšen trud. A vendarle sem imel vtis, da bi laže in celoviteje sodelovali, če bi igrali v narečju. Reki, ki jih je zapisal Finžgar, bi tako dobili svojo plastičnost in tudi pravo podobo.

BOZO SPRAJC

Prizor iz filma: Zalik žena (realizacija Naško Križnar). Manca Cermelj (na sliki) igra glavno vlogo, nastopajo pa še: Boža Regovc, Marjan Stancar, Vojin Kovač. Slika je iz uvodnih prizorov.

Filmski večer

V četrtek, 29. februarja ob 20. uri bodo filmski avto-

riji KK Janez Puhar predstavili javnosti svoja najnovješa dela, ki so jih posneli v času od zadnjega filmskega večera v Kranju (približno pred enim letom) do danes. Nekateri filmi, ki bodo v četrtic v Kranju priči predstavljeni, so se v preteklem letu že uvrstili v spored jugoslovanskih amaterskih filmskih prireditev (GEFF, Zvezni festival) in poželi uspeh.

Fulla Quanso M. Ciglič
Zalik žena N. Kržnar

N. Kržnar
Osfelija je spet nora M. Ciglič
Na filmskem večeru bodo predstavljeni tudi trije novi mladi avtorji s svojimi deli in s svežim pristopom k filmskemu ustvarjanju.

Napovedani filmski večer bo že četrti, ki ga v Kranju organizirajo člani KK Janez Puhar. Program pa je obenem tudi že izbor za VI. republiški festival amaterskega filma v Ljubljani.

Predstava bo v kletnih prostorih kluba v Delavskem domu, vhod 6 KN

Dograditi kulturni dom

Redko so naši delovni sestaniki ali konference dobro obiskani. Ce je ta trditve točna, potem lahko zapišem, da je bila delovna konferenca DPD Svobode Javornik — Koroška Bela — izjema, saj v dvorani nismo opazili praznega sedeža. Za uvod je dramski odsek uprizoril odlomek iz igre Domem.

Upravni odbor Svobode je posvetil največ pozornosti gradnji novega kulturnega doma, je dejal predsednik društva v svojem poročilu. V tem stavku je zajet velikanski napor članov Svobode, ki uporno nadaljujejo začeto delo, da bi čimprej dogradili in spremili dom, na katerega bodo domačini lahko ponosni. V ta objekt je do sedaj vloženih že 205 milijonov starih dinarjev, po izračunu gradbenega odbora pa je potrebno še 173 milijonov S din. Zelezarsna Jesenice je do sedaj prispevala 43,5 milijona S din v denarju in 30 milijonov S din v materialu, občina je prispevala 27 milijonov, 3,5 milijona je prispevala Vatroshtalna, 45 milijonov S din je investiral hotel Posta, zasebni so darovali les v vrednosti 14 milijonov, nekaj denarja pa so investirali iz lastnih sredstev. Domačini so opravili prostovoljnega dela v vrednosti 8,5 milijona S din.

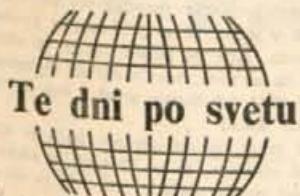
Godbna na pihala je uprizorila 8 samostojnih koncertov in 24 drugih nastopov.

Sahovski odsek dela v prostorih društva upokojencev. Ljubitelji črno belih polj so izrazili željo, da bi poiskali sredstva in kupili vsaj 5 sahovskih ur.

Marijiva je tudi pionirska folklorna skupina, ki jo vodi tovarišica Marija Mali.

Pevski zbor ima trenutno največje težave. Pevovodja je že daje bolan, poleg tega v zboru ni mladine. In če so na konferenci govorili o pomlačevanju, potem so predvsem misili na pomlačevanje pevskega zobra. Letos bo na Jesenici revija dramskih skupin. Dramski odsek Svobode Javornik-Koroška Bela bo na reviji sodeloval z uprizoritvijo Finžgarjeve drame Naša križ.

J. Vidic

Ljudje

Beograd, 23. februarja — V odgovoru Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije na pismo ameriškega komiteja veteranov piše, da je najboljši način, da zavarujemo človeška življenja in tudi življenja vojnih ujetnikov, če ZDA brezpogojno prenemajo bombardirati DR Vietnam in če ustavijo akcije svojih obroženih zaveznic v Južnem Vietnamu.

Tel Aviv, 23. februarja — Predstavnik mednarodnega rdečega križa je obvestil izraelskega obrambnega ministra Mosheja Dayana, da bi se 2000 Egipčanov, ki žive v Gazi pod izraelsko okupacijo, rado vrnilo v ZAR. Na drugi strani pa se želi vrniti v Gazo 3000 Palestincev, ki sedaj žive v Egiptu.

New Delhi, 23. februarja — Med govorom južnoafriškega delegata na plenarnem zasedanju UNCTAD se je velika večina delegacij napotila proti izhodu dvorane v protest proti segregacionistični politiki Južnoafriške Unije. Govor je poslušalo samo 28 delegacij. To je bil doslej največji bojkot v zgodovini UNCTAD, prva izrazita politična akcija skupine 77 in socialističnih držav. Bojkot so se prvič pridržile tudi vse latinskoameriške delegacije.

Saigon, 24. februarja — Po najnovejših vesteh so se boriči FNO umaknili iz cesarske trdnjave in dvorca, vendar pa je njihov odpor v samem Hucu še vedno čutiti. Doplenski poročajo, da so salsanske in ameriške enote zavzale štiri velike okope trdnjave, vendar je za zidovi še vedno slišati streljanje ostrostrelcev, ki so odločeni upirati se marincem do zadnjega. Po uradnih podatkih je v Hucu padlo 119 ameriških vojakov, ranjenih pa je bilo nekaj čez devetsto.

Budimpešta, 24. februarja — V glavno mesto Madžarske je prispolo voč delegacij komunističnih partij, da bodo prisostvovali posvetovalnemu sestanku.

London, 25. februarja — Časopis Sunday Times piše, da ni uspela zamisel o sklenitvi britansko-sovjetske pogodbe o prijateljstvu, o kateri je bilo govora že pred letom dñ. Wilsonovi upi — tako piše list — so splahnili prejšnji mesec, ko je bil premier na obisku v Sovjetski zvezdi.

Ber es Salaam, 26. februarja — Clan sveta federacije Edvard Kardelj se mudi na obisku v Tanzaniji. Obisk je v okviru Kardeljevega popotovanja po nekaterih prijateljskih afriških deželah.

V madžarskem glavnem mestu Budimpešti se je v pondeljek začel posvetovalni sestanek predstavnikov komunističnih in delavskih partij iz 65 držav. Čeprav še ni znano, kaj bodo na tem sestanku razpravljali, pa so nekatere delegacije že pred samim posvetovanjem nakazale mnenja in stališča, za katera se nameravajo zavzemati na budimpeštanskem srečanju. Trdimo pa lahko eno: teh mnenj in stališč je precej in kar je najbrž najvaješje, med njimi ne manjka razlik.

Znano je, da so bila podobna srečanja že leta 1957 in 1960 in da zlasti sovjetska partija poudarja, da so bila prejšnja srečanja koristna in se zato zavzema za njihovo nadaljevanje. Podobnega mnenja je tudi enotna socialistična partija Nemčije, ki pravi, da so takrat sprejeti dokumenti dobra podlaga za

Posvetovanje v Budimpešti

sedanje srečanje in da so mednarodni dogodki potrdili temeljne sklepe in dokumente moskovskih posvetovanj leta 1957 in 1960. Po mnenju sovjetske partije je boj proti imperializmu osnova za zbiranje in združevanje partij, pri tem pa naj bi veljala za vse obvezna temeljna načela. Zanimivo pa je o imperializmu, kot »glavnem sovražniku komunističnih partij«, mnenje Italijanske komunistične partije, ki pravi, da boj proti imperializmu ni samo stvar komunistov, temveč zahteva tudi sodelovanje drugih protiimperialističnih in demokratičnih sil. S tem v zvezi pa Italijanski komunisti menijo, da je možen zelo ploden dialog o vrsti problemov z evropsko socialno demokracijo in z naprednimi gibanji tako imenovanega tretjega sveta. Nadalje poudarja KP Italije avtonomnost odločitev vsake partije o konkretni akciji, kar omogoča določitev skupnih ciljev. Skratka, različna stališča lahko v medsebojnih konfron-

tacijah pripeljejo do skupnih rezultatov.

Na posvetovanju v Budimpešti tudi tokrat ni predstavljenov azijskih partij. Tako ne sodeluje KP Kitajske, Malezije, Tajse in vseh Vietnamov. Kitajska komunistična partija o posvetovanju sploh noče slišati in se dela, kot da posvetovanja sploh ni. Vzrokov za takšno kitajsko ravnanje najbrž ni težko poiskati, saj vemo, da hoče Kitajska čisto svojo obliko komunističnega gibanja v svetu. Podobno je z Albanijo, ki je pred dnevi izjavila, da pripravlja budimpeštanski sestanek »sovjetska revolucionistična klika«.

Znano je tudi, da Zveza komunistov Jugoslavije na tem sestanku ne sodeluje, ker niti ni bila povabljena, pa tudi če bi bila, ne bi sodelovala, ker nekatere partije še vedno vztrajajo pri sklepih iz prejšnjih posvetovanj, ki so bili uprenjeni proti politiki naše Zveze komunistov. Ne oziraje se na to, pa bo Zveza komu-

nistov podprla vse tiste sklepe iz Budimpešte, ki bodo doprinesli k razvijanju demokratizacije odnosov med partijami in nujnosti potrebe prave socialistične solidarnosti in krepitvi širše enotnosti v borbi za napredek in mir.

Če bodo v Budimpešti sprejeta mišljena tistih držav, ki menijo, da so stališča prejšnjih sestankov danes zastarela, potem lahko zapišemo, da bodo ustvarjeni pogoj za široko akcijsko enotnost vseh naprednih sestavnih sil. S tem pa bi se tudi povečale možnosti za prehod prek znanih težav in nesoglasij v mednarodnem delavskem gibanju. Vendar je ob vsem tem treba reči, da je še dosta držav, ki vztrajajo pri stališčih iz leta 1957 in 1960, kar pa je nedvomno dokaz stagnacije mednarodnega delavskega gibanja.

V. Guček

in dogodki

Ob jubileju Življenje, otroci in zobotrebci Marjete Jeršin

»Stanovanjska hiša poleg vaškega korita na Blejski Dobravi. Tam povprašaj za Marjeto Jeršin, mi je dejal znanec, ko me je opozoril, da Marjeta Jeršin te dni praznuje devetdesetletnico. Častitljiva starost. Le redki jo dosežejo.«

»Prišel sem vas obiskat in čestitati k visokemu jubileju, sem ji dejal ob stisku roke. Predstavil sem se. »Le kdo vas je postal k meni? Kako pa ste zvedeli v Glasu za moj rojstni dan?« je želela vedeti in zmajevala z glavo. Vesela je bila obiska. Pa tudi hčerka, pri kateri stanuje. Bila sva pravkar sredi najinega pogovora, ko se je na vratih pojavil njen najmlajši sin. Prišel je iz Ptuja, da mami k rojstnemu dnevu.

Jeršinova mama je imela 11 otrok. Trière sinovi in dve hčerke še živijo. »Zapišite, je dejala hčerka, »da je naša mama rodila vse otroke doma brez babicev.« Ali je oče pomagal?« je vprašal sin. Potem smo zvedeli, da je pri porodu pomagala pač tista sosedka, ki je bila ob tistem času v bližini. Zadnjega pa je rodila brez vsake pomoči. Ne samo jaz, temveč tudi njen sin Stanko je to prvič slišal od mame. Po porodu je ležala največ dva dni, potem pa je zopet opravljala vsa dela.

Marjeta Jeršin je bila rojena 23. II. 1878. leta v vasi Golo pod Kureščkom nad Igom pri Ljubljani. Doma je bilo sedem otrok. Oče je bil

»pintar«, kot so rekli pričutemu obrtniku, ki je izdeloval škafe, banje in drugo leseno robo. Mati ji je umrla, ko je bila Marjeta starata deset let. Zato je že v rani mladosti morala služiti pri raznih kmetih. Ob skromni plači je garala od jutra do pozno v noč. 1905. leta se je poročila z domaćinom, zidarjem. S trdim delom sta na Golem ob kopici otrok uspela sčasoma sezidati hišo.

Prišla je vojna. Vaščani gorske vasice niso mogli razumeti, zakaj je takratna Jugoslavija tako hitro kapitulirala. Mož Franc je menil, da ni prav, da vojaki odmetujejo orožje, ko pa prihaja sovražnik v deželo. Zato je začel zbirati puške in jih skril na podstrešje.

Kmalu so se v vasi pojavili prvi partizani. Italijani so to zvohali in nekega jutra obkolili vas. Preiskali so vse hiše in pri Jeršinu našli na podstrešju puške. Hiše so zažgali, sina Tineta pa odpeljali v koncentracijsko taborišče na Rabu. Po kapitulaciji se je vrnil in priključil partizanom, po vojni pa je za posledicami vojne umrl. Tudi sin Jaka je bil dve leti partizan. Ker je bil oče zidar, je s pomočjo sinov kmalu obnovil hišo. Nemci so jo 1943. leta zopet požgali, tako kot leta dni prej Italijani. Dom požgan, družina lačna in brez sredstev za življenje. Po vojni je Marjeta prišla k hčerki na Blejsko Dobravo, ki se je tam poročila že pred vojno.

Jubilantka še vedno dobro sliši, bere z očali in opravlja vse gospodinjska dela. Ko je bila stara 18 let, v cvetu mladosti je zbolela za tifusom in izgubila lase. Le nekaj sivih las je ostalo na glavi.

Marjeta je žena, ki ima verjetno svojevrsten rekord. Ze

polnih 83 let (od sedmega leta starosti) dela zobotrebce. Med vojno je z zobotrebci preživila družino. Njeni zobotrebci so tako natančno izdelani, da tudi v trgovini ni mogoče najti takšne kvalitete. Izdelava lesene robe je bila v krvi vseh domaćih, zato zobotrebce znajo izdelovati tudi sinovi in hčerke.

Marjeta ima žive še tri sestre, ki že prek 50 let živijo v Ameriki, kamor so odšle »s trebuhom za kruhom«. Prva je stara 75, druga 78 in tretja 85 let. Vse štiri sestre (tudi Marjeta) so vdove.

Marjetin mož ni bil socialno zavarovan, zato Marjeta nima pokojnine, dobi pa 13.000 S din občinske podpore mesečno.

»Laže, kdor pravi, da ni dobro na svetu, je dejala, ko sem jo povprašal o življenju nekoč in danes.«

Samo treba je dolgo živeti, pa človek pride do tega spoznanja.

Jeršinovi mami čestitamo k lepemu jubileju in ji želimo predvsem zdravja ter sreče v krogu domaćih.

J. Vidic

Očiščene in zmrzljene morske ribe

v prodajalnah

živila

Kranj

Beli pajek

• 46 •

Strongbridge je prestavil nekaj stolov in drugega pohištva, pogledal v razne omare in predale in kazalo je, da ureja sobo za stanovanje, ki naj bi se v kratkem naseili v njej.

Kmalu nato je njegov voz tisto odrneško portal Skidemore-Castleja, in šele, ko je prizvolil na glavno cesto, so se posvetili močni žarometi, ki so mu osvejilevali nadaljnjo pot.

27

Mrs. Muriel Irvine je bila nervozna, vendar za to vznemirjenost niti ni mogla najti pravega vzroka. Začelo se je bilo tiste dne, ko je sedela v tajanstveni sobi št. 7 v Scotland Yardu in moralova dovoliti, da so ji iztrgali vse njene skrivnosti drugo za drugo.

Kaj je pravzaprav pridobila pri tistem pogovoru? O čudnem komisaru, ki jo je tako vso obvladal, da je popolnoma klonila pod njegovo duševno silo, ni od tedaj slišala nihče več. O usodi svojega moža ni dobila nobenih zanesljivih vesti in kdove, kaj vse se bo že zgodilo. Na Cornerja ni mogla pa tudi ni hotela več računati, neznan Strongbridge pa ji na njeno zadnjo prošnjo, naj bi se njena zadeva že končno uredila, sploh ni nič odgovoril.

Ko je Muriel iz določenih razlogov nedavno zahtevala telefonsko zvezo s komisarjem Conwayem v Scotland Yardu in jo proti vsemu pričakovanju tudi dobila, je bila hudo

razočarana, toda mož, ki jo je bil obiskal danes okrog poledneva, je striš zadnje nje upanje. — Ljubezni, debelušasti gospod v nekoliko pretesni obliki je bil zelo vlijuden, vendar pa tudi v nekaki zadregi, ki je kazala, da možak nima namena obiskati Mrs. Irvine samo iz vlijednosti.

»Oprostite, Mrs. Irvine,« je vlijede se in pri tem begal z očmi po sobi, kakor bi iskal mesta, kjer bi se nato skrival, »seržant Meals iz Scotland Yarda.« Krčevito je zvijal robove svojega suknjiča, neodločen, kako naj se loči stvari. »Poslali so me k vam službeno,« je dejal mehko in takoj umolknill, ko je zapazil, kako začudeno ga gleda mlada žena. »Le nikar se ne ustrelite.« Jo je tolatal že vnaprej, »naj ni nič posebnega. Z vašim prijaznim dovoljenjem bom prav površno pregledal vašo pisarno.«

Muriel je nepremično obsedeta za svojo pisalno mizo in ni mogla razumeti, kaj naj pomeni ta nenaden napad. Ali ji je komisar Conway hotel izvabiti samo njene skrivnosti in jo zavesti v brezskrbnost, da bi jo potem lažje presenetil?

Meals je v svoji skromnosti potrepljivo čkal, vendar je šele Hubbardov prihod zbulil Mrs. Irvine iz njene onemehosti.

Sekretar je ravnočutno pogledal obiskovalca in se hotel takoj odstranil, teda Mrs. Irvine ga je zadržala. »Ostanite!« je rekla s tresčim glasom. »Gospod je prišel z naravnim, naj preleže pisarno pa bi rada, da bi bili tudi vi poleg, ker ne vam, kako je treba ukrepati v takih primerih.« Sekretar je spregel to vest popolnoma mirno, kot da gre za najbolj vsakdanjo in najbolj preprosto reč na svetu.

»Kje je pooblastilo?« je vprašal seržanta.

»Prav imate. Upravljeni ste zahtevati pooblastilo,« je uslužno dejal seržant. »Tako

se vidi, da ste izvedeni v teh rečeh. Tukaj le, videli boste, da je vse v redu.«

»To upam zaradi vas, Mr. . . ?«

»Meals, seržant Meals,« se je drznil skromno dopolniti seržant.

»Mr. Meals,« je mirno nadaljeval sekretar in brez posebne naglice razgrinjal poobljetno, »če bi namreč ne bilo tako, bi v naslednjem trenutku ležali na spodnjem koncu stopnic.«

»Nobenih prenagljenosti, prosim,« se je razburjeno in preplašeno vmešala Mrs. Muriel, toda seržant jo je pomiril z nečim nasmeškom. »To je le taka navada Mistra Hubbard,« je dejal budomno, »ki nas od policije pač ne more trpeti. Toda zdaj bi bilo kaj takega že tretji primer in to bi bila preklemansko draga šala,« je pomenljivo pripomnil.

»Kdo je podpisal to pooblastilo?« je spet mirno vprašal sekretar in s prstom trkal po listini.

»Komisar Bates,« je radovljeno odgovoril seržant.

»Mene je zaslišal komisar Conway,« je začudeno rekla Mrs. Irvine, »in zato res ne vem . . . «

»Seveda,« ji je segel v besedo seržant in skomognil z rameni, »res je, da se pravzaprav on ukvarja s to zadevo, toda njega nihenkakor nisem mogel najti, da bi mi podpisal pooblastilo. Ker pa je bila stvar v določenem oziru nujna, je podpisal pač komisar Bates. Upam torej, Mr. Hubbard, da ne boste več ugovarjali, če se zdaj lotim dela. In če bo tudi Mrs. Irvine ravnala pametno, bo vse skupaj opravljeno prej ko v petih minutah. Ali bi bili tako ljubezni,« se je obrnil zdaj vlijedno na vznemirjeno ženo, »in mi dovolili pogledati v skrivni predel pod okenško polico!«

Muriel je široko razprtih oči prestrašeno strmela v moža, ki se je nestriprno prestopal na mestu. Kdo je mogel vedeti za skrivni predel in za tisto, kar je skrival in zakaj je policejski uslužbenec hotel o tem obvestil Scotland Yard?

All želite, da ga odprem Jaz? je mirno vprašal sekretar, ki ga, kot se je zdelo, ni prav, niti moglo vred sira. »Če bi mi dali kratko navodilo . . . «

Mrs. Irvine se je odločila, da bo raje odprla sama. Kot mesečnica je tavala v skrivnemu predalu in ko je odprla vrata, se je opotekla tako, da ji je sekretar v skribenih priskočil na pomoč. Trenutek je zaprtil oči slonela na njegovih rokah in njen bledi obraz mu je bil tako blizu, da je čutil dih iz njenih ust. Tedaj pa se je z maglo krejno izvila iz njegovih rok in odhitela v ozadje sobe, kot da je to, kar ima priti, sploh ne zanimala več.

Medtem pa je Meals naglo segel v predal in potegnil iz njega majhno, belo škatlico, jo naglo odprl in pred očmi se mu je zblestel kupček belih pajkov. S ponosom z dovoljstvom je motril svoj plen. Do tega trenutka ni kaj dosti zupal nepodpisanim vrsticam, ki so ga obvezčale o skrivnem predalu v sobi Mrs. Irvine in o njegovem takoj vseh vsebin. Računal je moral s tem, da gre morda za mistifikacijo in v tem primeru je moral biti pripravljen na temeljni obračun s komisarjem Conwayem, ker se je lotil preiskave brez njegove vednosti. Ker je dobro poznal komisarja, je bil prepričan, da mu njegovega somovoljnega ravnanja tudi sedaj ne bo odpustil, vendar pa je lahko upal, da ga bo dragoceni plen obvaroval na najhujšega.

(Nadaljevanje)

POKLICNA SOLA ZA SLIKOPLESKARSKO STROKO V KRAJU

prireja DEMONSTRACIJO

1. Polaganje zidnih tapet
2. Brizganje plastičnih ometov
3. Nanašanje disperzijskih barv in kitov

SODELUJEJO:

1. TRG. PODJETJE »CHEMO«, Ljubljana
2. LESNA INDUSTRIZA »JELOVICA«, Škofja Loka
3. KEMICNA INDUSTRIZA JUB, Dol pri Ljubljani
4. SLIKOPLESKARSTVO, Škofja Loka

Demonstracije bomo izvajali v prostorih Poklicne šole za slikopleskarsko stroko v Kranju, Cankarjeva 2, in sicer:

28. II. 1968 ob 10. uri: za Slikopleskarsko šolo
29. II. 1968 ob 10. uri: za gradbena podjetja in projektantske organizacije
1. III. 1968 ob 10. uri: za javnost.

VABLJENI!

Kino

Kranj CENTER

28. februarja amer. barv. CS film SAJENSKA JESEN ob 15.50 in 18. uri

29. februarja franc. špan. barv. CS film PEKEL V VLAKU ob 16., 18. in 20. uri

1. marca franc. špan. barv. CS film PEKEL V VLAKU ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

28. februarja grški film STRAH ob 16., 18. in 20. uri

29. februarja amer. barv. CS film SAJENSKA JESEN ob 15.50, 18. in 20. uri

1. marca amer. komedija-kinoteka OPICJE NORCIJE ob 16. in 20. uri, amer. barv. CS film SAJENSKA JESEN ob 18. uri

Kamnik DOM

28. februarja franc. film CILJ 500 MILIJONOV ob 17. in 19. uri

29. februarja franc. film CILJ 500 MILIJONOV ob 17. in 19. uri

1. marca amer. barv. CS film MOJE PESMI, MOJE SANJE ob 16. in 19. uri

Kamnik DUPLICA

28. februarja italij. barv. CS film CUDASKE ZENE ob 19. uri

29. februarja italij. barv. CS film CUDASKE ZENE ob 18. uri

Škofja Loka SORA

28. februarja sovj. barv. CS film JUNAK NASEGA CASA ob 18. in 20. uri

29. februarja jugosl. barv. film BREZA ob 20. uri

1. marca jugosl. barv. film BREZA ob 18. in 20. uri
Jesenice RADIO

28. februarja franc. nem. italij. barv. CS film RIFIFI V PANAMI

Jesenice PLAVZ

28. februarja amer. barv. CS film FLANDRIJSKI PES

29. februarja amer. film SKRIVNOST ZAKLETE PA-STI

1. marca amer. film SKRIVNOST ZAKLETE PA-STI

Dovje-Mojstrana

29. februarja amer. barv. CS film HOMBRE

Kranjska gora

29. februarja franc. nem. italij. CS film RIFIFI V PA-NAMI

1. marca amer. barv. CS film HOMBRE

Prešernovo gledališče v Kranju

CETRTEK — 29. februarja, ob 16. uri za red DIJASKI I. ob 19.30 za red KOLEKTIVI CETRTEK F. S. Finžgar: RAZVALINA ZIVLJENJA

uprizori dramska družina pri PG

Rešitev križanke št. 24

1. STANDARD, 9. MRAK,
13. TAMERLAN, 14. RIDE,
15. ROBLEK, 16. IRANEC, 18. BAS, 19. SNOVALA, 20. SMO,
22. PIA, 23. LEL, 24. KOZO-LEC, 27. DAG, 29. UNIKAT,
30. MARICA, 33. NOJI, 34. KRAVAJEC, 36. KRAS, 37. AFRIKATA

Miha Klinar: Mesta, cest

Dome

III. DEL

Tisti, ki ustvarjajo dobrine in vsevanjem in vselej nesobično ustvarjajo vseh pravih ustvarjalcev, ki večinoma zamisli, ne da bi pri ustvarjanju zaslužili vrednost za izgubljeni čas in iznajdbo tisti, ki se je bo potaže.

Tisti, ki ustvarjajo dobrine in bogat videz svetu, imajo navadno del ka najmanjši delež, komaj drobno dovoljujejo že z radostjo nad uspešno iznajditeljski kakor finančni iznajdljenci iz jih prepljujajo svojo sebičnostjo. Kadar jih priznajo in se zavedo, da so bili pravzaprav del s strani prekanjenih sebičnosti, ki znajo vselej brez vecjega trudnosti učiniti ukriti do skrajne možnosti in izkoristiti do skrajne možnosti, da živijo v bogastvu in v »drulih« ukradenega dela drugih.

Povedati resnico o takih »mojih« se posmehu. Tožbe nad roparskimi Zato nima smisla govoriti o tem, sa pastorja, ki govorijo o »zлу z besedami, bi morale biti brezoljzne abreci, se vdano uklanja moči in nastoji hrbitenici in v svojih poslušnih negativ, stresel s pleč svojo protinarenje v brco in z brco v zadnjico poslati Luciferjevo naročje.

Da, brce bi bilo treba! Brce, študent medicine, ki sedi poleg posluša, ker se mu zdi najbrži zatopljen v svoje misli, ki so največ

UGANKAR

nov list za ljubitelje križank, skandinavskih in navadnih, rebusov, zlogovnic, premikalnic, anagramov, številčnic, humorja, besedil, popularnih pesmi in drugega zabavnega čitalnika.

Dobite ga v vseh prodajalnah časopisov v Sloveniji. Izhaja vsakega prvega v mesecu.

Od pusta do velike noči

Največ starih lepih običajev je bilo včasih v božičnih dneh, na Silvestrovo, na dan pred tremi kralji, v pustnem času in o veliki noči. Ljudje jih sicer tudi danes že poznajo, vendar gredo iz leta v leto bolj v pozab.

Pustni torek je vedno 40 dni pred veliko nočjo, velika noč pa je takoj po prvi pomladni polni luni. Lani se je pričela pomlad 21. marca, polna luna je bila 28. marca, velika noč pa je bila zato tudi že na ta dan.

Pustni čas je čas veselja in norenja. Tudi pri nas v Godešicu se za pustno nedeljo in pustni torek napravijo v maškarne, vendar ne več toliko kot včasih. Včasih je bilo maškar zelo toliko, da so se potem vozili okrog z okrašenimi vozovi. Navadno so maškarne »seslavile« kar celo ohčet: bila sta ženin in nevesta, starešina, drug in družica ter svatje. Vozili so se veden, počakali so pri vsaki goščini in povsod prizpravili kakšen spored. Pri prvi gostilni je bila npr. poroka itd. Pri vsem tem seveda ni manjkalo ne smeha in ne šale.

Na pustni torek zvezcer so včasih kurili pusta. Pred tem so starijci otroci nabrali pri kmetih nosili zelo velike butarce, po več

butare in suho dračje; čimveč so nabrali tembolj so bili zvezcer ponosni na svoj plamen. Pri kurjenju pusta pa niso sodelovali samo otroci, ampak tudi starejši. Ko so končali, je bila doma obvezna dobra večerja, pri kateri ni manjkal klobas, suhega mesa, krofov, flancatov in seveda vmes dobre kapljice. Pri večerji so se tudi pogovarjali, kakšen je bil kres, ali je bil njihov največji v okolici itd. Kurili so ga namreč v vsaki vasi in kar tekmovali so, kateri bo najbolje in najdlje gorel. Po večerji je bila večina odraslih, predvsem mladih, v najbližji gostilni plesat — noret. Tam so navadno uganjali burke, plesali, da se je kar kadilo. Igrali so navadno trije godici: harmonikar, klarinetist in trobentnar (bas). Noreli so do zjutraj, do pepelnice. Omenim naj že to, da je ponoči ob 11. uri vedno mežnar zvonil z velikim zvonom in s tem opozoril ljudi, naj gredo že jest in pit, ker bo čez eno uro pepelnica in z njo se bo pričel strogi post.

Velikonočni običaji se pričeno že na cvetno nedeljo. Tačkat nešejo mladi butare (butaree) v cerkev. Se pred zadnjim vojno so rejni otroci nabrali pri kmetih nosili zelo velike butarce, po več

metrov visoke; tako so nesli kar trije: eden, najmočnejši, jo je nesel, dva pa sta mu pomagala z oprači. Podobno nosijo tudi bandera pri procesijah. Butarce so bile narejene iz leskovih vej, ki so služile za držalo. Iz bršljanja in pušpanja pa je bila narejena krona. Najbolj ponosen je bil tisti, ki je imel največjo in najlepšo butarco.

Na veliki teden po cvetni nedelji so včasih otroci boga strašili. Po vseh so nabrali prazne zaboje (kište) in razne druge lesene stvari in vse to znosili pred cerkev. Na veliko sredo, četrtek in petek popoldne sta duhovnik in organist molila v cerkvi obredne molitve. Imela sta posebno stojalo in na njem prižganih šest sveč. Po vsakopravljeni molitvi je organist ugasnil eno svečo. Ko je ugasnil zadnjo — s tem je bilo konec tudi molitve — so začeli otroci zunaj zbijati in udarjati z močnimi palicami po vsem tistem, kar so navozili pred cerkev. Trusč je trajal celo četrtek. Ves ta les je potem mežnar na veliko soboto zakuril; ta ogenj je prišel že zgodaj zjutraj duhovnik blagoslovil — žegnat, vaščani (kmetje) pa so ga potem znosili v raznih posodah, privzanih na daljše žice, po polju, po njivah. Na vsakem koncu nji-

ve so pustili po nekaj žerjavice, zraven pa so naložili še suhe drevesne gobe, da se je bolj kadilo. S tem so hoteli dosegici, da bi bila letina dobra, da bi bog obvaroval polja pred točo, suso in poplavami.

Na veliki četrtek zvonove zvezje, odvežejo pa jih na veliko soboto. V tem času nič ne zvoni; namesto zvonjenja služi raglja. V teh dneh raglajo po vseh cerkvah.

Na veliko soboto popoldne nešejo dekleta k žegnu. Včasih je bilo to bolj slovesno kot danes. Dekleta so nosila k žegnu v jerbasih na glavi, danes pa nosijo tudi že v raznih košaricah. V jerbasu je bil cel kolač, meso (pleče), pirhi, hren in jabolka. Dekleta so se v cerkvi vedno zadrževala bolj zadaj, in sicer začelo, ker so pravili, da se bo tista, ki bo potem prej prišla iz cerkve domov, tisto leto prva omožila. Ves čas žegnanja so fantje v zvoniku pritrkavali, tudi takrat, ko so dekleta prinašala in odnala na jerbaste.

Na veliko soboto zvezcer so fantje tudi hodili k svojim dekletom po pirhi. Kdor jih je dobil največ in najlepše, se je s tem rad postavil pred drugimi.

Zjutraj na veliko noč so začeli dan pritrkavati že ob treh, ob

štirih pa se je začela procesija. Tisti fantje, ki gredo to leto je vojakom, navadno nese velika bandera. Sramota za fante je, če jim npr. veter bandero vrže. Tega dne popoldne so navadno tudi valiji, in sicer pomaranče. Na tesarski stol so naslonili dve močnejši palici ali pa dva cepca za mlatenje žita, potem pa so po njih valiji pomaranče. Kjer se je pomaranča ustavila, je lastnik položil pirh. Če je potem kdo drugi njegov pirh s pomarančo zbil, mu je lastnik pirha moral placati, če pa ga je ubil, je bil pirh njegov. Tudi sekali so pirhe; na določeni razdalji od pirha je drug fant s kovancem ciljal nanj in potem kovanec zagnal — če je kovanec ostal v pirhu, je bil pirh njegov. Pirhe so sekali predvsem fantje. Fantje so tudi bližali in fucali. Potegnili so črto in določili razdaljo od nje, postavili so kamn in k njemu bližali. Kdor je bil najblizič, je potem tudi prvi metal kovanec. Pobral je tiste, ki so se obrnili na krelja, cifre pa je pustil drugemu, ki je spet metal. Ko je kovanec zmanjkal, so spet bližali.

S temi navadami so nadaljevali tudi na velikonočni ponedeljek.

Ivan Bogataj
Godešice 99

in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

vina

105

njegove. Bivši študent medicine, sedaj sanitetni vojak, se ne bo peljal samo do frontnega preobvezovališča, ki je za pehoto v prednjih črtah že »varno zaledje«, marveč bo moral naprej naravnost v frontni pekel.

In za onimi griči, med katerimi se vijuga cesta, se skriva že reka Marne. Se kakih petnajst kilometrov se bosta s sanitejskim avtomobilom vzpenjala do valovitih višin, ki zapirajo razbeljeno poletno obzorje, potem se bosta po skrbno zamaskirani cesti spuščala v dolino reke. Na levem bregu se bosta poslovila in blivši münchenski študent bo odšel sam na lev breg, v pekel, ki ga bosta ugledala že z vrha grebena.

Razumljivo, da ga študent potem ni poslušal in da je zatopljen v misli kakor sleherni, ki odhaja v prednje črte. Šele zdaj Lehmann razume študentovo jezo na »zadnjice, ki se vojskujejo zadaj po zemljevidih« in njegov pogum, s katerim je gnetel besede, ki bi jih sleherni zaledniški patriot imel za »veleizdajalske«. Vojaki, ki morajo v prednje jarke, navadno pozabljujajo, da so take besede nevarne. On pa je imel sanitejca za »vohinjača«, ki so mu ga prilepili zaradi cenzuriranega Stefankinega pisma in je na svoj strah pred »vohinjačem« pozabil šele, ko je sanitejec omenil Voltairevo misli o nesmislu velikih vojen in vojska in se šele potem zapletel s sanitejcem v pogovor, dokler jima misli ni pretrgal francoska deklica, nesrečnica, ki je preokrenila njegovo razmišljanje v misli, ki so ga pripeljale do njegovega dolgega samogovora, ker pač ni mogel teh misli obdržati zare, saj so ga mučile, dokler mu »zlo«, ki mu ga je očitala vest, ni odkrilo pravega zla, na katerega je obsojeno človeštvo, ne da bi se zavedal, da je njegovo »odkritje« pravzaprav pod vplivom prejšnjega pogovora o Voltairu in sanitejčevih misli o resničnem sovražniku vojskujočih se vojska, o sovražniku, ki na parada koraka spredaj, a na bojiščih sedi zadaj in se vojskuje nad štabnimi zemljevidi, o sovražniku, ki ni bil nikoli drug kakor oblast in oblastniki, ti »mojstri zla«, ki se jih svet najbrž ne bo nikoli odresel.

To »zlo« je večno, človek je brez moči. Postavi na oblast največjega človekoljuba, pa ga bo oblast spridila. Zgodovina pozna tudi take vladarje, kakor je bil na primer rimski cesar Mark Avrel, stoik, moralist, filozof, navduhnen z globokimi in še vedno veljavnimi etičnimi načeli. Ko bi človek bral samo ta načela, bi menil, da je bil to vladar, ki ni vladal z nasiljem. Toda tudi Mark Avrel je ravnal drugače, kakor je mislit v svojih »aforističnih« pisanih knjigah, v svojih stičnih aforizmih. Tudi on je vladal z nasiljem in ni bil nič manj nasilen kakor katerikoli drug vladar od vekovaj do danes.

»Alles ist sinnlos...«

Nima smisla razglabljati o tem, umolkne Lehmann.

Zopet je slišati samo drdranje motorja. Sanitejski avtomobil orje prah, dviga oblake prahu, ki zagrinjajo pravno travo in prav tako prašne lesene križe na vojaških grobovih na obeh straneh ceste, ki jih je Lehmann že tako vajen, da jih niti ne opazi...

4

Mojstri zla?

»Wirklich,« se proti Lehmannovemu pričakovovanju čez nekaj trehuncov oglaši bivši študent medicine in pravi, da so ti »mojstri zla« zares pravi mojstri. Ne zatekajo se samo k nasilju, saj so vojaki za nasilje že otopeli. Decimiranja in streljanja se komaj še obnesejo. Zato se »dobrotljivos« obračijo na vojake, naj vztrajajo v »zadnji odločilni bitki«, in jim obljubljajo, da bo po vojni za slehernega bojevnika v izobilju vsega, cesar zdaj pogrešajo. Vedo, da »lastnina ljudi ponemlja«. To je sicer že pred enainsedemdesetimi leti v svojih zgodnjih filozofskih spisih povedal Karl Marx, a ljudje v mirnih časih o tem vse premalo razmišljajo in najbrž niti ne verjamejo, da jih lastnina odstavlja njihovi človeški naravi in razčlovečuje. Ali ni posledica neomejenega poblepa po lastnini in posegovanju tudi tale vojna? Toda o tem bivši münchenski študent medicine ne namerava govoriti, marveč o ljudeh, ki bi radi zmagali na ratu ţrtv »ubogega Konrada« in ki so začeli brenkati na struno lastnines, da bi uboge nesrečnike v vojaških uniformah še bolj poneumili z obljubami, da bodo poskrbeli, da bo sleherni bojevnik po zmagovali vojni dobil svoj dom, svojo hišo.

Res, tudi Lehmann je o tem bral v meščanskih časopisih, ki so že nekaj mesecev radodarni z obljubami in napovedmi o »prijetnem življenju«, ki čaka cesarju in očetnjam zveste bojevnikov po zmagovali vojni.

»Jedem Krieger sein Heim!«

»Ja,« pritrdi Lehmann, da je bral o takih in podobnih obljubah.

Pa je slišal, kaj se je pred dobrim mesecem zgodilo v Potsdamu? Berlinčan jel Mogoče (ga bivši medicince pogleda) so mu o tem pisali celo od doma?

Modrijan iz Bohinja

(dr. Janez Mencinger
1838 — 1912)

(Nadaljevanje)

V prejšnjem zapisu seveda nisem mogel vsega povedati o Mencingerjevih letih v Kranju. Zato ne kaže drugače, kot da še kako poglavje posvetimo temu ljubemu Mencingerjevemu obdobju. Potem pa se bomo res podali na Brod v Bohinju, kjer danes sameva neobljudeni pisateljev rodnin dom — nekdaj tako mogočna domačija, trden grunt s številno družino...

PRIJATELJ TOMO

Nikakor ne smemo iti mimo Mencingerjevega prijateljevanja s Tomom Zupanom. Bila sta si vrstnika po letih — Zupan je bil le eno leto mlajši — pa tudi gimnazijalne študije in bivanje v Ljubljanskem Alojzijevišču ju je leta in leta zblizjevalo. In še v Kranju sta oba skoro hkrati službovala: Zupan v letih 1868—1879, Mencinger v letih 1871—1882.

Bil pa je monsinjor Tomo Zupan prijatelju Mencingerju tudi tolažnik v njegovih predsmrtnih razmišljavanjih. Z Okroglega je Zupan 14. aprila 1912 pohitel v Krško, da je mrtvega prijatelja tudi pospremil na poslednji poti in se ob njegovem odprttem grobu poslovil od njega za vedno. — Morda bo zato prav, če otmemco pozabi tale Zupanov zapisk o Mencingerjevih dnevih v Kranju:

Večkrat smo se tisto dobro shajali v Savnikovi lekarni. Savnika so Kranjčani že takrat posadili na županji stolec. Od tu smo redoma krenili po gorenjski cesti, gori proti najinem domu. Razgleda na bližnjo Smarjetno goro, na Jošta in na spodaj šumečo Savo mu ni bilo nikdar preveč; kaj šele, ko so se nam v svojem divju pokazali gorenjski skalni vrhovi. Takrat se je Mencinger vzravnal prav po koncu; pogledal gori na Stol, na Triglavsko pogorje in še dalje na levo, tje proti rodnemu Bohinju. »Belle vue, belle vue« je izustoval in se časih precej dolgo ni hotel niti premakniti. Nato se je več del obrnil; pu-

stil naju, da sva šla naprej; on je pa krenil zopet nazaj v Kranj. Sploh ni prav rad hodil, kar je v zadnjem času spoznal za svojo nemalo napako.

Kakor se je takrat v Kranju splošno vedelo, bil je Mencinger na večerih duša kranjskim boljarjem, ki so od dnevnega dela šli na počitek, v to ali ono gostilno. Najraje se je usedel na tisto klop, ki jo imajo stare hiše takoj v prvi gostilniški sobi okrog obsežne peči. Tu se zbirala ljudstvo in ne gospoda. Preden so se ločili, veleval je velikokrat še šentjančevca za poslovo — šega, ki je prej lekarnar in župan Karol Savnik niti v Kranju niti nikjer drugod ni opazoval. Ustanovitelj je Mencinger kranjskemu šentjančevanju! Prav iskali so ljudje njegove družbe in duhovitosti njegovih šal se stari Kranjčani spominjajo še vedno; kakor iskre so se kresale iz Mencingerjevih ust. — Igral kart Mencinger ni in tudi tega ni treba poudarjati, da ga vino ni omotilo nikoli.

V teh časih daje trajajočih večernih sestankih, si je Mencinger docela okreplil duha. Zato se prišedši domu, ni podaval na počitek, nego je za pisalno mizo sedeč večkrat pozno v noč iz pravd koval rumenjake.

V Kranju bivajoč mi je pravil, kako se mu je kot učencu — tu mimo v ljubljanske šole potupočemu — priljubil Kranj. Zaradi oddaljenosti je moral tu počiti in na takih počitkih se mu je rodila najsrcenejša želja, če bi se mogel kdaj za stanovalno udomačiti v tem mestu! »No, in sedaj sem tu — je dostavil.

Za odvetnika dobré postojanke, Kranja bi tudi sploh ne bil zapustil, da ga ni žena — rojena Krčanka — zelo nagovarjala za Krško. »To še kosti niso glede na Kranj — je Savniku večkrat rekel pozneje. Zato poudarja ta njegov osebni prijatelj:

»Po Kranju je bilo Mencingerju zelo hudo in nikoli bi ne bil šel iz Kranja, nikoli!« S kakimi čutili še je Kranja spominjal, priča listič, ki mu ga je bil napisal. V njem so besede:

»Preblagi prijatelj, župan starodavnega Kranja! Po sreči sem iztaknil ta izvod »Krško in Krčanje med svojimi knjigami. Sprejmi ga v spomin na prijatelja in tovariša nekdanjih veselih, srečnih let v Kranju! Za slovo te sršno pozdravlja — Tvoj dr. Janez Mencinger, avokat. Krško 20. 8. 1908.« Naslovljene mi je dejal: »Solze so mi prišle, ko sem bral dopoljane besede; bile so njegove zadnje...«

SAVNICK IN PIRČ

Ne morem si kaj, ko že zapišem Savnikovo ime, da ne bi današnjemu rodu povedal: lekarnar Karel Savnik je županoval Kranju celih 36 let! Od leta 1874 do 1. 1910! Bil je dober gospodar in plamteč narodnjak. V onih časih, ko je bilo treba dan za dnem biti ogrožene boje z Nemci in nemškutarji, ni bilo lahko nositi to čast. Zraven tega pa je bil Karel Savnik še deželnih poslanec (1877 — 1883).

A glej: v seznamu imen kranjskih ulic, cest in trgov Savnikovega imena ni... Ne le Dunaj, Praga in druga svetovna mesta; tudi naša Ljubljana se ne sramuje imen svojih nekdanjih zasluznih županjov. Naštajem le nekaj ljubljanskih ulic, imenovanih po teh županh (stanje leta 1968): Ambrožov trg, Grasellijska ulica, Hradeckega cesta, Hribarjevo nabrežje in Tavčarjeva ulica. — Vsi nosilci teh imen so bili predvojni ljubljanski župani — nobeden od njih pa ni županoval 36 let kot naš Savnik. Hvalčnost in spoštovanje dela prednikov nikakor nista, vsaj ne smeta biti, tuja današnji naši miselnost!

Se stranska pripomba: že oče Karla Savnika, Boštjan Savnik (Prešernov lekarnar!) je celih sedem let županoval Kranju (1865 — 1866 in 1869 — 1872).

Prav tako tople besede bi mogli reči tudi za Cirila Pirca, ki je vodil kranjsko občino med obema vojnoma 1911 — 1940. Kot dalekoviden gospodarstvenik je privabil v Kranj veliko tekstilno industrijo, ki je še danes osnova krajinskega gospodarstva, visokega življenjskega standarda in krepke delavske zavesti našega mesta! Kajti brez industrije in delavskih množic — tudi proletarske zavestnosti ne more biti.

In spet: tudi po nesporno zaslužnem nekdanjem županu Cirilu Pircu ni poimenovana nobena ulica mesta, ki ga je tako rad imel, skrbel za lepo zunanje lice ulic,

cest, trgov, drevoredov in vsega, zaradi česar je veljal Kranj včasih za čisto mesto.

Pa še to: oba, Karel Savnik in Ciril Pirč, sta županska dolžnosti opravljala brez kakšnegakoli plačila! Bila jima je to zares le častna služba!

PESNI — KOVANJE

V prvem zapisu o Mencingerjevem družboljubivem življenu v Kranju smo le bežno omenili njegovo imenitno »akademijo«. Mimo glavnega vodje (»rector magnificus«), kar je bil Mencinger sam, je imel vsak od članov svojo posebno funkcijo. Za vsak stanek pa so posebej izvolili reditelja — »gospoda«, ki je edini smel segati govorniku med predavanjem v besedo. Vse druge je »lex« (zakon) obvezoval k molku. Pri obravnavi (današnja »diskusija«) po končanem govoru ali predavanju pa je bilo vse tako urejeno, kot v vzglednih evropskih parlamentih: večina je strahovala manjšino in ji ni dala besede!

Pili so ti »akademiki« domače Mayerjevo pivo, prijazno »meniško« vino iz Konjice in ognjevitno špansko marsalo.

Pisatelj dr. Janez Mencinger (26. 3. 1838 — 12. 4. 1912)

Tako so bili potem nekako ravnooprav pripravljeni za kovanje pesmi-prigordnic. Včasih je Mencinger že kar s seboj prinesel štirinajst rim za sonet, jih razdelil med navzoče in jim naročil, da se stavijo ustrezno enajstzložno vrstico. Možje so potem v potu, ki jim je ilil s čela, pesniškovali...

Sveda jim je Mencinger prej povedal naslov soneta in približno snov. Na koncu so sumetnino prebrali in se ji smeiali do solz.

Navadno pa je Mencinger že prej izbral kak poljuden napev, zložil nanj besedilo prigordnice, naučil prisotne besed — in pesem prigordnica je potem orila do ranega jutra. Slikar Franko, tudi član te »akademije« je včasih tako pesem tudi ilustriral na velikih kartonih pa je bilo še bolj veselo.

Tako so se zabavali naši davni predniki, stari Kranjčani druge polovice prejšnjega stoletja. Vsekakor žlahtnejše in lepše kot mi, njihovi potomci, saj je celo fantovska pesem na vasi zamrla...

JENKOV NAGROBNIK

Dr. Janez Mencinger je takoj po prihodu v Kranj prišel k Narodni čitalnici. Zares, doslovno takoj: v Kranj je prišel 12. decembra 1871, že 20. decembra — torej komaj teden dni po prihodu — se je vrli mož že včlanil v našo takrat najbolj pomembno narodno organizacijo. Leto zatem pa je bil Mencinger že tudi izvoljen za predsednika Narodne čitalnice!

Visoko izobražen pisatelj in odvetnik, hkrati pa prijeten družabnik — kdo bi bil bolj poklican, da vodi društvo, ki mu je namen, da svoje člane izobražuje in zavava?

Kot predsednik kranjske Čitalnice se je Mencinger pritrudil, da so hitro stekle priprave za postavitev dostenoga nagrobnika pesniku Simona Jenku — njegovemu mladostnemu prijatelju.

Nagrobnik, ki še danes velja za zelo lepega in je cilj mnogoterih obiskov mladine iz vseh slovenskih dežel, je bil odkrit 28. septembra 1873. Prisotnih je bilo mnogo častilcev Jenkove pesniške Muzze. Samo iz Ljubljane je prislo nad 500 gostov!

Pred odkritjem je govoril dr. Janez Mencinger lep in pomemben govor, kot prijatelj, kot pesnikov drug in kot predsednik Čitalnice. Po njegovih besedah »pade platno raz Jenkovega spomenika, možnarji zagrme in stoterna slava pesnikovemu spominu zadoni proti nebuh.«

Malokateri današnji obiskovalec pesnikovih grobov v Prešernovem gaju pa ob pogledu na skladno oblikovan Jenkov nagrobnik utegne posmisli na ustvarjalca te kiparsko-architektoniske umetnine, na domačega podobarja in kamnoseka Janeza Vurnika, ki se je izkazal tako plemenitega in požrtvovальнega, kot se izkaže le redkokateri sodobnik. Poročilo s te slovesnosti namreč pravi:

»Obraznik-samouk, vrlji ravnoljubički umetnik, g. Vurnik, je nagrobnik prav lepo izdelal. Za svoje trudapolo delo ni nič rajtal, nego ga je iz posebnega spoštovanja do pesnika zastonj izvršil.«

(Nadaljevanje prihodnjic)

CRTOMIR ZOREC

POPRAVEK

V naš prvih zapis o pisatelju Mencingerju sta začeli dve napaki: v naslovu je pravilna letnica smrti 1912, ne 1919; dr. Razlag je bil odvetnik v Brežicah, ne v Krškem; tu je v letih 1882 — 1912 odvetniški koval dr. Mencinger; zato sta bili v naglici oba kraja zamjana. — C. Z.

STANOVANJSKO PODJETJE ŠKOFJA LOKA

RAZPISUJE:

A. NATECAJ ZA PRODAJO NOVIH STANOVANJ

za fizične in pravne osebe:

V Skofji Loki — Groharjevo naselje blok JB-I
V Gorenji vasi stanovanjski blok K8-II

Na razpolago so dvosobna, enosobna stanovanja, garsonjere in samske sobe po ugodnih cenah, vseljiva v mesecu juliju in avgustu 1968.

B. NATECAJ ZA PRODAJO STARIH ZASEDENIH STANOVANJ

v družbeni lastnini, katerega se lahko udeleže le fizične osebe

Stanovanja se prodajajo v spodaj navedenih stanovanjskih hišah:

Skofja Loka: Blaževa 3d, 3e, Stara cesta 2, Mestni trg 7, 10, 11, 18, 38a, 40, Cesta talcev 3, Spodnji trg 4, Poljanska c. 10, Godešič 61, Gosteče 5, Železniki 20, Poljane 63, Dobje 1, Gorenja vas 91, Fužine 7, Hotavilje 37 in Češnjica št. 73.

Stanovanja pod A in B so prosta plačila prometnega davka.

Velja za stanovanja pod A:

- pismene ponudbe se odpirajo vsakega 15. v mesecu

Velja za stanovanja pod B:

- prodajajo se vsa stanovanja v navedenih stanovanjskih hišah;
- predkupno pravico uživajo imetniki stanovanjske pravice;
- rok za vlaganje pismenih ponudb 29. marec 1968 do 12. ure.

Razpisni pogoji so interesentom na razpolago na oglašni deski Stanovanjskega podjetja, Mestni trg 38/II ali po telefonu 85-230 od 4. marca 1968 dalje.

Velenjski lignit

(kosi in kocke) lahko nabavljate od 28. 2. da je po znižani ceni. Znižane cene bodo v veljavi do zgodnje spomladi.

Prosimo cenjene potrošnike, da se poslužujejo te izredne ugodnosti, s čemer si bodo zagotovili takojšnjo dobavo in tako zmanjšali skrbi za jesenski čas.

Se priporoča trg. podjetje

KURIVO
KRANJ
tel. 21-192

PREDILNICA BEGUNJE sprejme v delovno razmerje

mojstra

Pogoji: visoko kvalificirani delavec v poklicu strojni ključavnica z večletno prakso v tekstilni stroki, predvsem v predilstvu ali tkalstvu.
Nastop službe takoj.

Podjetje

KAMNOSESTVO KRANJ
ima na zalogi veliko izbiro
NAGROBNIH SPOMENIKOV,
katere vam nudi po najnižjih cenah.

Spomenike si lahko ogledate v skladisču podjetja Kranj,
Koroška c. 47.

Pri naročilu vam nudimo poseben popust.

Mladinski dom Bohinj
RAZGLASA
prosto delovno mesto

računovodje

Kandidat-ka mora izpolnjevati naslednje pogoje:
— srednjo ekonomsko šolo in 3 leta prakse v finančnem knjigovodstvu ali nižjo šolsko izobrazbo in 5 let prakse v finančnem knjigovodstvu.

Lastnorocno pisano prošnjo z dokazili (tudi potrdilo o nekaznovanju) je treba poslati v roku 15 dni po objavi.

OBVESTILO!

Zdravstveni dom Kranj opozarja starše, da bo v občini Kranj obvezno cepljenje proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlu in otroški paralizi za vse otroke, roj. od 1. 1. 1967 do 30. 11. 1967 in starejše, ki še niso bili popolno cepljeni (to je 3x, odnosno revakcinirani).

Starši naj pripeljejo k cepljenju otroke, čeprav niso prejeli vabilo. Cepljenje je obvezno. S seboj prinesite izkaznico o cepljenju in vabilo. Cepljenje bo v občini Kranj od 4. 3. 1967 dalje na istih cepiščih in ob istem času kot je naveden na vabilih.

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ
OTROSKI DISPANZER

- Specialitete
 - Izbrane pičače
 - Avtomatsko kepljišče
 - Menjalnica
- Govorimo slovensko

Samo pri
MLEČNIK
KIRSCHENTHEUER
KOZENTAUERA
15 km pod Ljubljanjem

PREPRICAJTE SE O NASI POSTREŽBI
IN IZREDNI KVALITETI

GORENJCI
NAJVEČ
BERO
GLAS

DRAGI
NAROČNIKI
IN BRALCI!

Izrežite naročilnico
Dajte jo sosedu
ali prijatelju

na gradnjem
ŽREBANJU

OMOGOCITE MU, DA BO TUDI

ON DOBIVAL GLAS IN SODELOVAL PRI

CE ON NE UTEGNE POSLATI SVOJEGA

NASLOVA, STORITE ZA NJEGA TO VI.

NAJ PRODRE GLAS V VSAKO HISO,

V VSAK DOM IN V VSAKO DRUZINO

SODELUJTE Z NAMI PRI RAZSIRJANJU GLASA
NAGRADNO ŽREBANJE ZA VSE NAROČNIKE, KI BODO
IMELI PLAČANO LE POLLETNO NAROČNINO.

NAROČAM GLAS

na naslov: _____

(Napisati priimek in ime, bivališče ter poklic)

podpis naročnika:

Televizija v šoli

Že dalj časa delajo po svetu poizkuse z uvajanjem televizije v šoli in preučujejo, kako vpliva na učni uspeh. Nedavno tega so v Združenih državah Amerike, v državi New Jersey preizkusili na pravo, s katero lahko učitelj predava velikemu številu razredov. V majhnem televizijskem studiu je predavatelj obenem snemalec in »igralec«. Stoji za posebno mizo z instrumenti, tako da lahko usmerja televizijsko kamero na različne predmete, ljudi, slike in na svoj obraz, kakor pač zahteva snov predavanja. V razredih pa učenci prek televizijskega sprejemnika sledi predavanju. Naprava ne zavzema več kot pol-drugi kvadratni meter prostora, upravljanje pa je izredno lahko. Velika prednost je predvsem v tem, da lahko predavanjem sledi skoraj neomejeno število poslušalcev, če je le v sobi televizor, razen tega pa se lahko prenaša po kablih ali mikrovalovno tudi zunaj šole.

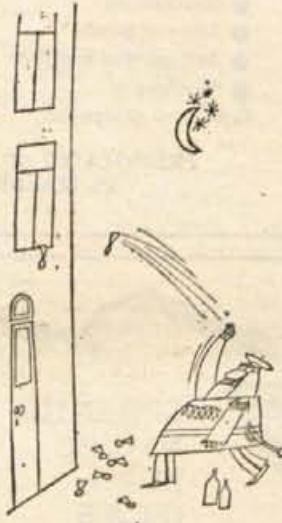
Zažgal je iz maščevanja

Poveljnik pariških gasilcev je menil, da tako velikega požara, ki je izbruhnil na rafineriji St. Denis v bližini Pariza, ni bilo že petdeset let. Rafinerija leži na dvajset tisoč kvadratnih metrih površine na severni strani Pariza.

Vžgalo se je petdeset rezervoarjev bencina po sto kubičnih metrov in osem po sedemsto kubičnih metrov prostornine. Požar je povzročil šestindvajsetletni čuvaj, ki se je menjal hotel »maščevati« podjetju.

Varnostne naprave niso delovale. Proti ognju se je borilo tristo gasilcev, ki so metali v ogenj po tri tisoč litrov pene na minuto. Po nekajnem gašenju so požar pogasili. Da pa se ne bi ogenj ponovno razširil, so pogorišče preplavili s točnimi vode.

Med divjanjem požara je morala policija pomagati okoliškim prebivalcem, da so zapustili svoje domove. Požar je popolnoma ustavil promet po železnici, tako da so bili nekateri kraji severno od Pariza odrezani od glavnega mesta celih štiriindvajset ur. Nekateri prebivalci okoliških hiš so morali tako hitro zbežati, da niso utegnili vzeti niti najnujnejše obleke. Na stotine ljudi je zmrzovalo po cestah in s strahom strmelo v ognjene zublje, ki jih je veter razpihal v vse smeri.

Odkrite razmere v kaznilnici Commins

Že nekaj časa prinašajo časopisi grozljive vesti in fotografije z neke kaznilniške farme v Arkansusu v Ameriki. Na zemljišču farme so odkopali tri okostja, za katera so prepričani, da so to ubiti kaznjenci. Razkritje je v ZDA povzročilo veliko ogorčenje, saj so imeli v kaznilnici posebno temnico, kjer so ubijali zapornike, nato pa so sporočili, da so pobegnili. Našli jih seveda niso nikoli.

Preiskovalni organi menijo, da je zakopanih kakih sto ubitih kaznjencev ali celo več. Uprava zapora je v preteklih šestdesetih letih objavila, da je pobegnilo 213 kaznjencev. Vendar se večina teh ni nikoli več nikjer prikazala, zato sumijo, da so jih pobili čuvaji oziroma drugi kaznjenci.

Novi upravnik kaznilnice je povedal nekemu italijanskemu novinarju: »Stražarji v zaporu so bili v večini primerov izbrani med samimi kaznjenci, med tistimi, ki so obsojeni na najdaljše kazni in med tistimi, ki znajo najbolje streljati... Devetdeset odstotkov stražarjev so nekdanji moriči Izbrali so jih zato, ker se jih drugi kaznjenci boje, saj vedo, da takljudje ne bi oklevali še ubijati, če so nekoč že. Najbrž ni na svetu zapora, ki bi deloval na tak način.«

Novi direktor, ki hoče kaznilnico spremenniti, pravi, da kaznjenci skrivajo v svojih prostorih orožje. V navadi je mučenje med samimi kaznjenci, če se mlajši uproči najrazličnejšim zahtevam.

Uprava kaznilnice je sodelovala v vseh nečednih poslih, saj so si nekateri, na primer prejšnji direktor, nagrabili pravo bogastvo. Kaznilnica je namreč organizirana kot farma in se tako sama vzdržuje.

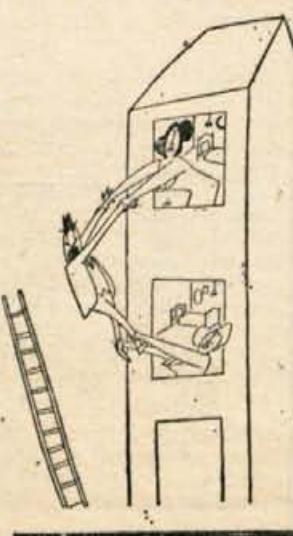
Novi upravnik pravi, da bo skušal postopoma odpraviti stražarje in nemogočo razmere, ki so bile v navadi celih šestdeset let, če ga le ne bodo prej ubili.

Otroci o de Gaullu

V neki osnovni šoli v okolici Pariza so bili učitelji radovedni, kaj otroci vedo o predsedniku de Gaullu. Otroci so v šolski nalogi napisali tudi takele stavke: »De Gaulle povejuje vsemu svetu...« Neki učenec je zapisal: »De Gaulle nadomešča kralja in ves dan dela...« Neko deklec je menilo, da de Gaulle govorji po televiziji in se vojskuje, drugi je spet zapisal, da ima pogosto govore in da se vozi na letališče Orly in spet nazaj v Pariz.

Neka sedemletna učenka je zapisala, da je predsednik »tisti gospodski človek, ki vlada Francijo. Živi v Parizu, je star in ima velik nos. Nosi drage obleke in ima velikanski avtomobil.«

V šoli je bilo nekaj otrok, ki sploh niso poznaли de Gaulla. Ko jih je učitelj vprašal, kako to, da ne pozna generala, je zvedel, da ti otroci nimajo doma — televizije.

Twiggy v stilu tridesetih let

Kdo ne bi mogel na tej sliki prepozнатi eno najbolje plačanih maneken na svetu, ki je hitro kot meteor zablestela prav zaradi »obraza sodobnosti.« Na sliki je najbolj suha manekenka na svetu, oblečena v stilu tridesetih let, ki je ne-nadoma po gangsterskem filmu o Bonny in Clyde, postal velika moda zahodnega sveta.

Tajnik Romeove Julije

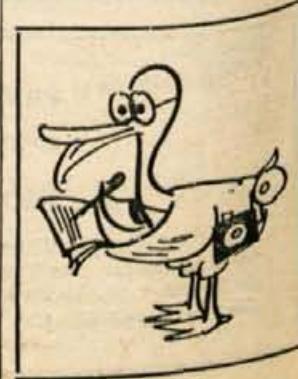
Kdo ne pozna Shakespeareove drame Romeo in Julija? Najbrž je malokomu neznan. Prav tako se do nedavnega ni vedelo, da Julija dobiva vsak mesec v Verono nekaj desetin pisem z vsega sveta. Poštarji v Veroni niso v za-

Poezija na Japonskem

V tokijski cesarski palači so nedavno tega prirediti že tradicionalni festival poezije. Na prireditvi je bil navzoč tudi japonski cesar Hirohito. Letošnji festival je potekal v znamenju motivov o reki. Na to temo so prireditelji prejeli 48.000 pesmi. Za prihodnji festival je cesar že določil temo — zvezde. Festival tudi nagrajuje najboljše poete. Letos je bilo podelenih dvanajst nagrad.

Redka čednost

Angleški pisatelj in diplomat sir Harold Nicolson piše v svoji knjigi o diplomaciji: »Diplomat je lahko resnicljuben, točen, miren in ljubezniv, toda če ni skromen, ni idealen diplomat. Prav to pa je čednost, ki jo diplomat najmanj negujejo.«

Let Belih vran strmo navzgor

V začetku decembra se je v Ljubljani pojavil nov vokalno instrumentalni ansambel Bele vrane. Nič nenačadnega na prvi pogled. Nič koliko zabavnih ansamblov se pojavi vsako leto pri nas. Marsikdo si je ob tem mislil: že en ansambel več, katerega člani hočejo hitro in na lahek način zaslužiti.

Res nastopi Belih vran niso ravno najbolj slabo honorirala

ni. Za en nastop namreč zaračunajo tudi 2000 novih dinarjev. Toda kdo se danes upa spuščati v take posle, če ne pričakuje pozitivnega finančnega rezultata? In s čim so Bele vrane zagotovile sebi in prireditelju polne dvorane na doseganjih gostovanjih v Slovenskih Konjicah, na Jesenicah, v Tržiču, Celju, Novem mestu, Kranju, Škofji Loki, Mariboru in nastopih v

Ljubljani?

Nedvomno s svojim kvalitetnim igranjem. »Vadimo vsak večer, tudi po štiri ure skupaj v kletnih prostorih stare hiše v Šiški,« je začel razgovor »oce« ansambla, vokalni solist vitem kitarist Bor Goštiša, potem ko sem se z njim in drugimi člani zmenil za kratok pogovor. Pa ne samo da vadijo. Vsi člani ansambla tudi komponira-

jo in sami pišejo aranžmaje. Njim to ni težko, saj so vse glasbeno izobraženi.

»Hočemo takšno glasbo, ki je ljudem bližu. Glasbo, ki s svojo muzikalnostjo nekaj pove. V sestavu imamo dve pevki in dva pevca, podobno kot slovenski ameriški ansambel The Mamas and the Papas. Ta vokalni kvartet nam omogoča veliko širše izrazne možnosti, bogatejšo harmonijo,« razlagata 27-letni Bor Goštiša, edini profesionalni pevec v ansamblu, ki mnogo snema tudi za RTV Ljubljana. Pred dnevi je izšla v produkciji RTB njegova prva plošča s štirimi popularnimi skladbami: San Francisco, A whiter shade of pale, I am a rock in Massachusetts. Na naslednji plošči, ki jo že pripravlja, pa bo pel tudi lastno kompozicijo.

»Jeseni 1966. leta si ustavil Mlade leve, konec leta pa Bele vrane. Kot vidim, ti ustanoviteljska žilica ne da miru. Misliš to tradicijo nadaljevati?« sem nadaljeval pogovor z njim.

»Vse tisto, kar je primanjkovalo ansamblom, pri katerih sem prej sodeloval, sem našel v novem ansamblu Bele vrane, katerega člani so z voljo, požrtvovalnostjo in predvsem glasbenim znanjem ne samo kot glasbeniki, ampak kot ljudje prinesli ansamblu ugled in kvaliteto.«

»Se eno kratko vprašanje. Nekdo je o tebi zapisal, da si moderen tip. Kako to, da ne nosiš bradice ali kaj podobnega?« Ansambel premore namreč tri brade in ene brke.

»Kaže, da sem gleda tega bela vrana med Belimi vranami,« je na kratko odvrnil Bor.

»Pred kratkim smo lahko v slovenski reviji Stop brali: Beli vranam in Mladim levom predlagamo licitacijo opreme, da se bo dokončno odločilo, čigava je boljša (drža). Kaj pravš na to?« sem se obrnil k Djurotu Penzešu, bivšemu članu Chorusov, pri Belih vrana pa vodja ansambla in bas kitarist.

»Instrumente uporabljamo le za igranje...«

Videti je, da ima največje težave v ansamblu 21-letni solo kitarist in pevec Tadej Hrušovar, toda ne na pravni fakulteti, kjer je vpisan. V

Ljubljani namreč ni moč dobiti njegove številke čevljev.

»Iščem jih pač drugje. To je še vedno bolje, kot iskati nove noge,« se tolaži Tadej.

Bobnar Boba Brnčko (BB), študent ekonomsko fakultete, je zelo podoben bobnarju znanega ansambla The Rolling Stones.

»Drugi zatrjujejo, da je tako, vendar samo, če mu na sliki narišem brke,« je z namenskom dejal 20-letni Boba.

O Doci Raičovič, 21-letni študentki ekonomsko fakultete, slišimo vsak dan več pohval o njenem petju. »Kako se počutiš med Belimi vranami?« sem jo poprašal.

»To je ansambel, v katerem sodelujem z veseljem, kar mi daje možnosti, da zapojim tisto, kar mi je všeč.«

Dobre orgle so danes največja želja slehernega tovrsnega ansambla. Bele vrane so jih uvozile iz Amerike. Zanje skrbi 22-letni Kranjčan Vasko Repinc, študent arhitekture. »Kaj raste kvaliteta igranja tudi s številom manuelov na orglah?« me je zanimalo.

»Vsekakor. Večje število manuelov mi daje širše možnosti tonskih kombinacij. Se posebno velja to za naše orgle, ki imajo tri manuale. Na tretjega igram le base.«

V ansamblu je doslej sodelovala še Sonja Pahor, študentka klavirja na akademiji za glasbo. Zanje pravijo, da ima absolutni posuh. Ker se namerava od sedaj naprej posvetiti le komponiraju za ansambel, isčejo Beli vran novi članico.

To je nekaj misli članov ansambla, o katerem se danes pri nas mnogo govori in piše. Bele vrane postajajo iz dneva v dan bolj popularni. Zanje se zanimajo tudi radijski delavci; pred kratkim so posneli dve lastni kompoziciji, v načrtu pa so nova snemanja. Razen tega se dogovarjajo za gostovanja v tujini. Glede na to, da so vse člani ansambla glasbeno izobraženi, da imajo za seboj že precejšnje izkušnje in da imajo vsak dan nove ideje, načrte, lahko rečemo, da je to eden izmed naših najbolj perspektivnih tovrsnih ansamblov, ki navdušujejo predvsem mladi svet.

Dušan Stanjko

Grafike Štefana Simoniča

V petek zvečer, 23. februarja, je bila v galerijskih prostorih Prešernove hiše v Kranju otvoritev samostojne razstave grafik Štefana Simoniča. O avtorju in njegovem umetniškem delu sta na otvoritvi govorila direktor Gorenjskega muzeja Cene Avguštin in direktor Loškega muzeja Andrej Pavlovec. V zgornjih galerijskih prostorih razstavlja Simonič 16 grafik, v kletnih prostorih

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

nju. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

pa še nekaj perorisb s tlem.

Slikar — grafik Stefan Simonič je bil rojen leta 1938 v Halozah pri Ptiju in je študent Pedagoške akademije v Ljubljani. Končal je šolo za umetno obrt v Ljubljani na oddelku za gravuro. Pri profesorju Franceetu Peršinu se je izpopolnjeval v tehniki fresko slikarstva in se usposabljal za stensko dekoracijo. Leta 1963 je prvič samostojno razstavljal v Kra-

ni. Samostojno je razstavljal še v Sabcu in Novem Sadu ter leia 1965 na Jesenicah, nato skupaj s Henrikom Marchiom leta 1966 v Kranju, v Škofji Loki pa skupaj z Marjanom Teržanom leta 1967. Sodeloval je tudi na razstavah gorenjskih likovnikov v Kranju, Škofji Loki, na Bledu in v Pragi.

O njegovi sedanji razstavi v Kranju bomu več poročali v prihodnji številki Glasa,

—a

Pisma bralcev

Še vedno brez postajališča

Že odkar vozi lokalni avtobus v smeri Kranj — Kokrica — Naklo — Kranj so prebivalci zahodnega dela Kocince in Mlake zavzemajo za avtobusno postajališče na križišču golniške in nakelske ceste. Za postajališče so se prebivalci dogovorili na zboru volivcev lanske jeseni, kar je bilo vneseno tudi v zapisnik. Uprava Avtoprometa je pojasnila, da morajo prebi-

valci zahtevati postajališče le na zboru volivcev.

Izogibališče je bilo lani zasilno urejeno, od tu naprej pa se ni nič premaknilo. Še vedno je zima, ko prevoz najbolj potrebujemo, zato prebivalci omenjenega področja upravičeno negodujejo. Omenjeno področje ima nekaj čez sto hiš, zato je zahteva po postajališču po mojem mnenju utemeljena.

S. J. Mlaka

**Kranj — Železna Kapla
Sodelovanje
na različnih področjih**

Med obiskom predstavnikov občine Železna Kapla v Kranju, sredi tega meseca, so se ti s predstavniki kranjske občine dogovorili, kakšno bo sodelovanje med občinama letos. Dogovorili so se, naj bi bilo sodelovanje čim bolj pestro, posebno še, ker letos občini praznujeta pomembna jubileja. Tako v Železni Kapli predvidevajo letos praznovanje 700-letnice naselja in 100-letnice gasilskega društva, v Kranju pa 10-letnice sodelovanja s tujimi mesti.

Na posvetu, ki so se ga udeležili tudi predstavniki kulturnih in telesno-vzgojnih organizacij iz obeh občin, so med drugim sklenili, da bodo že prihodnji mesec kranjski fotoamaterji priredili razstavo v Železni Kapli, maja pa bo gostovala v njej kranjska godba na pihala. Razen tega so se tudi dogovorili, da bo predvidoma septembra gostoval v Železni Kapli zabavni ansambel iz Kranja. Predstavniki Železne Kaple so predlagali, da bi septembra gostovala njihova godba na pihala v Kranju in novembra dva koroška literata na literarnem večeru.

Na telesno-vzgojnem področju pa je predvidena izmenjava smučarjev, nogometnika in drugih športnikov iz obeh občin.

Razen sodelovanja na teh dveh področjih pa so se na posvetu dogovorili, da bodo še letos obiskale vrtec v občini Železna Kapla strokovne delavke vzgojno-varstvenih ustanov iz kranjske občine, medtem ko bodo predstavniki vrtec iz Železne Kaple prišli na obisk v Kranj prihodnje leto, ko bo dograjen nov vrtec. Ena izmed najpomembnejših oblik sodelovanja med obema občinama v tem letu pa bo nedvomno tritedensko letovanje otrok iz občine Železna Kapla v Novem gradu.

Na posvetu so se tako predstavniki kranjske občine kot občine Železna Kapla zavzeli za letošnji program sodelovanja in hkrati predlagali, naj bi bilo sodelovanje med obema občinama v prihodnje še bolj pestro.

A. Z.

**ZAVAROVALNICA SAVA
POSLOVNA ENOTA
KRAJN****obvešča**

vse svoje zavarovance, da nudi hiter in kvalitetni servis tako pri sklepanju zavarovanj kot tudi pri izplačilu odškodnin, če je seveda predložena potrebnna dokumentacija. Od 1. januarja t.i. je dana možnost, da poslujejo vse novo formirane zavarovalnice kjerkoli na teritoriju SFRJ. Glede na dosedanje vsestranske poslovne stike, o katerih lahko rečemo, da so bili zadovoljivi, se priporočamo tudi za nadaljnje sodelovanje. Svetujemo vsem našim zavarovancem in tudi tistim, ki se nameravajo odločiti za katerokoli zavarovanje, naj upoštevajo prednosti in izkušnje, ki jih ima v Kranju stacionirana poslovna enota Zavarovalnice Sava.

Za vse nasveste in pojasnila, tako glede pogojev in cene zavarovanja so vam na razpolago naši zastopniki. Prav tako dobite vsa potrebna pojasnila pri upravi poslovne enote v Kranju.

**UPRAVA POSLOVNE ENOTE
ZAVAROVALNICE SAVA
V KRAJNU**

**Solsko športno društvo Janez Peternej iz Škofje Loke
Sedem kratkih bogatih let****Zgled medobčinskega sodelovanja tudi v športu**

Pred sedmimi leti so ustanovili na loški gimnaziji šolsko športno društvo Janez Peternej. Ustanovili so ga več ali manj zaradi tega, ker je bila takrat pač moda ustanavljanja šolskih športnih društev. Sedem let dela v društvu, v katerem je vse upravljanje v rokah dijakov, pa le ne pomeni modno novost, ampak leta uspešnega dela. To lahko trdimo še posebno za zadnja tri leta, ko so dosegli mladi Ločani tudi vidne kvalitetne rezultate.

Obiskali smo mlade športnike na vsakdanjem treningu. Mentor in eden izmed glavnih soustanoviteljev društva profesor Ivan Križnar nam je pripovedoval:

»V začetku nismo imeli svojega koncepta dela. Ustanovili smo osem sekicij, vendar so se kasneje obdržale le štiri: atletika, orodna gimnastika, namizni tenis in košarka.«

Zadnja tri leta so posvetili posebno pozornost atletiki. Zakaj prav atletiki, smo vprašali mentorja?

»Omahovali smo med večimi panogami, vendar smo prepricani, da smo se pravilno odločili. Atletika je šport, ki lahko zajame veliko ljudi, je fiziološko izredno pozitivna, ima veliko tekmovaljanja, ki mlade privlači...«

Tako je postala atletika »vodilna« športna panoga v društvu. Dosegli so zavidanja vredne rezultate.

S trenerjem AK Triglav Petrom Kukovico smo se domenili, da hodi dvakrat tedensko v Škofje Loko na treninge. Od tega imamo koristi, ker imajo tekmovalci tako možnost kvalitetnega napredka in tudi atletski klub Triglav, saj zanj nastopajo na tekmovaljih.

Kaščen je odnos med AK Triglav in šolskim športnim društvom?

»Najboljši. Na šolskih tekmovaljih nastopajo za svoje društvo, na drugih pa za atletski klub.

Lidija Osavnikar

Seveda imajo v društvu tudi težave. Nekateri ne morejo razumeti, da pri vsej stvari ne gre le za telesno vzgojo, marveč za družbeno vzgojo mladine. Jasno jim je, da je denarja premalo, vendar dvojimo, in to povsem upravljeno, če se res ne bi dalo več oddvojiti iz občinskega proračuna kot se (lani 5 milijonov, letos v programu 8 milijonov starih dinarjev).

● Denar lahko povzroči težave.

● Mentorja Križnar in Pelkova za svoje delo nista nagrajena.

● Zastonj dela tudi trener Peter Kukovica. Doseglj je potekalo vse v redu in upamo, da bo tudi vnaprej.

Upamo, kajti idealizma je prej ali kasneje konec in takrat se lahko začne namesto sedem kratkih bogatih let sedem dolgih suhih let.

P. Colnar

Boža Bizjak

Tavčarjeva domačija maja urejena

Pisali smo že, da je pred dvema letoma Tavčarjeva domačijo na Visokem odkupil Mirko Sinkovec iz Cabrad. Mož je velik ljubitelj konj in je tedaj obljubil, da bo Visoko spremenil v turistično zanimiv kraj z jahalno solo. Načrt je bil precej zahteven in marsikdo ni verjal, da bo Sinkovcu to uspelo.

Ko smo se te dni mudili na Visokem, pa smo se lahko prepričali, da je že marsikdo narejenega. Napeljan je vodovod in urejena električna napeljava. Tudi hlev, ki je najvažnejši del načrta, bo kmalu nared. Lastnik upa, da bo do 1. maja uredil tudi bife in stanovanje. Kot vse kaže, so bodo turisti torej že v tej sezoni lahko privoščili sprechod na konjih in uživali lepoto Visokega.

-82

Prodam

Prodam DELE za fiat 750 in MAGNET-dukat za mo-ped. Praprotna polica 8, Cerk-
lje 780
Prodam VW — 155 S, letnik 1965, v dobrem stanju 839
Prodam PRASIČA, 130 kg težkega. Grilc Marija, Visoko 20, Senčur 840
Prodam PRALNI STROJ zoppas z garancijo. Naslov v oglašnem oddelku 841
Prodam delovnega VOLA. Brezje 40 pri Tržiču, pošta Križe 842
Prodam TRAKTOR Ferguson v voznom stanju. Naslov v oglašnem oddelku 843
Imam večjo količino senevskoga KROMPIRJA igorja, Rozman Jurij, Dragočajna 16, Smlednik 844
Prodam mlado KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Potoče 21, Preddvor 845
SPALNICO in dnevno sobo, popolnoma novo, prodam. Naslov v oglašnem oddelku 846
Prodam dve novi OKNI, 80 x 120 cm, in pletene STOLE, Kranj, Jezerska cesta 104 847
Prodam MOTOR-DKW in malo rabljen globok otroški VOZICEK. Naslov v oglašnem oddelku 848
Prodam takoraj nov kombiniran otroški VOZICEK. Rakar, Cankarjeva 15, Kranj 849
Prodam motorno SLAMOREZNICO, gnojnicno CRPALKO in SOD za greznico. Demšar, Log 3, Skofja Loka 850
Prodam ječmenovo SLAMO, MLATILNICO in PRAŠICE. Malež, Poženek 15, Cerklje 851
Prodam VOLA. Balanč, Zg. Besnica 79 852
Vseh vrst KOTNIH LETEV za tla lahko dobite pri OGRIZU ANDREJU, Trojtarjeva 9, Kranj-Stražišče 853
Prodam brejo TELICKO sviko. Naklo 83 854
Prodam SLAMOREZNICO. Lahovče 28, Cerklje 855
Prodam 5 mesecov brejo TELICO po ugodni ceni in 100 kg SEMENA črne detelje. stare, Sp. Brnik 5, Cerklje 856
Dobro ohranjen VW — 1200-letnik 1961, prodam zaradi odhoda k vojakom. Naslov v oglašnem oddelku 857
Prodam dobro ohranjen KOMBI-zaprt-DKW po zelo ugodni ceni. Ogled v sredo in četrtek na dvorišču hotela Jelen — Kranj 858
Kravo z rodovnikom in trejtem teletom, 6 mesecov brejo, prodam. Bezljaj Ida, Zg. Pirniče 124/a, Medvode 859
Prodam SLAMO. Kranj, Jezerska cesta 103 860
Dobro ohranjen FIAT 750 prodam. Ogled od 15. — 17.

ure. Homec, Kranj, Ul. 1. avgusta 11 861
Prodam večjo količino SE-MENA črne detelje. Podreča 54, Medvode 962

Kupim

Kupim MREZO za ograjo 1,5 m visoko. Strahinj 2, Naklo 863
Kupim starejšega KONJA, vajen dela. Gaber Andrej, Draga 5, Medvode 864

Ostalo

Sprejemem ZENSKO, ki dela na dve izmeni, ali mlajšo upokojenko za varstvo otroka. Dam hrano in stanovanje. Naslov v oglašnem oddelku 865

LOVSKA DRUŽINA — Kropa išče soinvestitorja za razširitev lovske koče zaradi opravljanja gostinske storitve. Predračunska vrednost invest. del je 60.000 N din. Soinvestitor pridobi pravico najema do koče ter opravlja gostinske storitve pod ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe je treba dostaviti na naslov Vogelnik Alojz, Radovljica, Poljska pot 2/a 801

Oddam opremljeno SOBO moškemu. Poizve se pri vratu Inteks, Kranj 856
Opozarjam vsakogar, ki bi posojal denar mojemu možu POPOVICU DUSANU, Kranj, Trojtarjeva 23, da nisem plačnica njegovih dolgov 867

VIKTORIU KONJEDIČU čestitajo k uspešno opravljeni diplomi starši in sorodniki 868

Obveščamo cenjene stranke, da sem odpril OBRTNO DELAVNICO za vodovodne in centralne inštalacije ter druge storitve. Se priporoča MEKUC FRANC, Tupaliče 15, Preddvor 869

STROJEVSKI TECAJI — osnovni in nadaljevalni — bodo v mesecu marcu 1968 na administrativni šoli Kranj, Tomšičeva 7. Pošljite prijave do vključno 6. marca 1968.

Svet osnovne šole
Stane Žagar
Kranj

razpisuje

delovno mesto administratorke za določen čas (od 15. 3. do 15. 7. 1968)

Pogoji:

— končana administrativna ali Ekonomski srednja šola, prednost imajo kandidatinja z delovno prakso v šolstvu
— OD se določi po pravilniku zavoda.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

GOSTILNA DELFIN V KRANJU pripravlja vsak dan sveže morske ribe — posebna izbira morskih rib na pepečnično sredo — vsako nedeljo specialiteti na žaru, ki je urejen na oglje.

PROMETNO PODJETJE SAP LJUBLJANA

OBVESCA CENJENE POTNIKE, da bo dne 1. III. 1968 začela redno ob delavnikih, državnih in republiških praznikih obratovati

MEDDRŽAVNA AVTOBUSNA LINIJA BLED—RADOV LJICA—
—KRANJ—LJUBLJANA—POSTOJNA—SEŽANA—TRIESTE

Vozni red:

5.00	odh.	BLED	prih.	21.07
5.15		Radovljica		20.52
5.35		Kranj		20.32
5.51		Medvode		20.18
6.25		LJUBLJANA		20.00
6.59		Dol. Logatec		19.19
7.40		Postojna		18.45
8.25		Sežana		18.00
9.25	prih.	TRIESTE	odh.	17.00

Bled —**Ljubljana —****Trieste**

Predprodaja vozovnic in rezervacij: TRANSTURIST Skofja Loka — Avtobusna postaja na Bledu, telefon 77-357 in Radovljica, telefon št. 70-059, AVTOPROMET GORENSKA, Kranj — Avtobusna postaja, telefon št. 21-084, SAP LJUBLJANA — Avtobusna postaja, telefon št. 312-312, SAITA — Avtobusna postaja Trieste, ki posredujejo tudi informacije.

Potnikom priporočamo ugodno avtobusno zvezo, na kateri bodo vozili sodobno opremljeni avtobusi.

Škode za 10.000 N din

V nedeljo, 25. februarja, je ob pol deseti uri dopoldne izbruhnil požar v tovarni Iskra, Goreti je začelo v baraki za požiganje odpadnega materiala. Pogorel je strop in del no-

tranjosij barake. Po mnenju komisije je požar nastal zaradi malomarnosti kurjača, ki je po edihu z dela pustil vrtja peči odprtia. L. M.

Nesreča tega tedna

V soboto in nedeljo so se na Gorenjskem pripetile tri prometne nesreča, pri katerih pa je bila materialna škoda le neznatna.

Hujša prometna nesreča se je pripetila v ponedeljek ob peti uri popoldne na cesti tretjega reda med Češnjekom in Trato. Voznik osebnega avtomobila KR 110-69 Andrej Stupar je z neprimereno hitrostjo pripeljal v desni ovinek in pri tem močno zavrl. Zaradi tega je vozilo zasukalo za 180 stopinj in se končno prevrnilo na streho. Voznik se ni ranil, na avtomobilu pa je za 3500 N din škoda. L. M.

Zahvala

Ob nenadni in prerani izgubi dobrega očka in ljubljenega sina, brata, strica in svaka

Jožeta Rehbergarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so mu darovali cvetje in ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Delovni skupnosti TOSO za izkazano skrb pri organizaciji pogreba. Zahvaljujemo se tudi č. g. kaplanu iz Senčurja ter SD Svoboda-Senčur, osnovni šoli Senčur za cvetje in spremstvo do njegovega groba.

Zahvaljujem hčerka Ančica, sin Joži, starši, brat in sestre

Kranj, 26. 2. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega ljubega moža, brata, svaka, zeta in strica

Ivana Pobelška

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mi na kakršen koli način pomagali v teh težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujem dr. Bajžju, g. župniku, RK — Primskovo, za darovano cvetje ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujem žena Marija, hčerka Marija in sin Ivan ter drugo sorodstvo

Kranj, 23. 2. 1968

DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC KRAJN

sprejema prijave za začetne in nadaljevalne

ŠIVILJSKE TEČAJE

do 5. 3. 1968

BERITE GLAS

Mladinci — vaterpolisti Triglava. Stojijo od leve: Kodek, Podversček, Brezec, Judež. Cepijo: Zupanc, Vellkanje, Milanović

Triglav kandidat št. 1

Začelo se je prvo zimsko prvenstvo SRS v vaterpolu

Preteklo soboto in nedeljo je bilo odigrano prvo in drugo kolo I. zimskega prvenstva Slovenije v vaterpolu. Na prvenstvu sodeluje pet ekip. V zadnjem trenutku pa so odpovedali svojo udeležbo vaterpolisti Neptuna iz Celja. Dosej je bila najzanimivejša tekma med drugo ekipo Triglava in Ljubljano. Zmagali so Ljubljanci, ki so tako postali najresnejši kandidati za osvojitev drugega mesta. Prva ekipa Triglava tudi na tem prvenstvu nima resnega tek-

meca in bo zanesljivo osvojila pokal PZS.

Rezultati: Triglav II : Ljubljana II 16:1, Ljubljana I : Koper 12:3, Triglav I : Ljubljana II 20:9, Ljubljana I : Triglav II 7:5.

Lestvica:

Ljubljana I	2	2	0	19:8	4
Triglav I.	1	1	0	20:0	2
Triglav II,	2	1	1	21:8	2
Koper	1	0	1	3:12	0
Ljubljana II.	2	0	2	1:36	0

Najboljši strelci po dveh kolah: Rebolj (Triglav I) 11 golov, Košnik (Triglav II) 10 golov, itd.

P. Didić

Prek 370 nastopajočih

V Bohinjski Bistrici je organiziral pred dnevi Zavod za prosvetno-pedagoško službo Kranj po štirih letih spet gorenjsko prvenstvo osnovnih in srednjih šol v smučarskih tekih, skokih in veleslalomu. Nastopilo je prek 370 tekmovalk in tekmovalcev. Kljub slabim pogojem pa je organizatorjem uspelo solidno izpeljati tekmovanje.

REZULTATI: Teki — učenke osnovnih šol — (1 km): 1. Pristov (os. Š. Gorje) 5:49,6, 2. Kordež (os. Š. Lipnica) 6:23,1, 3. Smid (os. Š. Mojstrana) 6:46,4. Ekipno — 1. Osnovna šola Gorje 13:02,0, 2. Osnovna šola Lipnica 13:56,7, 3. Osnovna šola Mojstrana 15:05,2.

Učenci osnovnih šol — (2 kilometra) — 1. Kozjek (os. Š. Bled) 8:05,6, 2. Tajnikar (os. Š. Zirovnica) 8:11,7, 3. Brus (os. Š. Mojstrana) 8:13,0. Ekipno: 1. Osnovna šola Mojstrana 17:11,7, 2. Osnovna šola Boh. Bistrica 17:52,2, 3. Osnovna šola Bled 17:59,2.

Dijakinje srednjih šol —

(2 km): 1. Podlipnik (SZD Jesenice) 9:51,9, 2. Klemenc (PIS Jesenice) 10:22,8, 3. Janša (ESS Kranj) 10:57,0.

Dijaki srednjih šol — (5 kilometrov) — 1. Pintar (TSS Jesenice) 14:50,0, 2. A. Janša (PIS Jesenice) 15:49,6, 3. M. Janša (Gim. Jesenice) 16:03,1. Ekipno: 1. PIS Jesenice, 32:37,6, 2. TSS Jesenice 32:44,0, 3. PIS Iskra Kranj 33:47,1.

SKOKI — učenci osnovnih šol — 1. Grosar (os. Š. Fr. Prešeren Kranj) 178 (17—17) 2. Kapušin (os. Š. S. Jenko Kranj) 173 (18—17,5), 3. Norčič (os. Š. Fr. Prešeren Kranj) 170 (16—15,5). **Dijaki srednjih šol** — 1. Finžgar (Gim. Jesenice) 204,5 (20,5—20), 2. Demšar (TSS Jesenice) 202 (21,5—21), 3. Konc (Gim. Kranj) 200,2 (20—20).

Ekipno — pionirji — 1. Osn. šola France Prešeren Kranj 384 točk, 2. Osnovna šola Bohinjska Bistrica 315,5, 3. Osn. šola Zirovnica 315 točk. **Dijaki** — 1. TSS Jesenice 386,5 točk, 2. Gimnazija Jesenice

Na 23. državnem prvenstvu najboljši Ludvik Zajc

Vsi napori organizatorjev letosnjega državnega prvenstva v skokih le niso bili zamani. Čeprav je prejšnji teden neusmiljeno deževalo in smo vse pričakovali, da bodo po radiu opovedali prvenstvo, so vztrajali in na koncu jim je le uspelo, da je prieditev stekla. In ne le stekla, temveč tudi odlično uspela.

VSE POHVALE PRIREDITELJEM

Ceprav je navada, da se počasti s tekme začne z rezultati in opisom, bomo takrat storili izjemo. To izjemo si dovolimo, ker so Zirovci zaslužili vso pohvalo in to kot prieditelji in gostitelji. Kdo bi štel vse košare snega, ki so ga na rokah nanosili na

skakalnico. Kdo bi štel vse ure, ki so jih prebili člani SD Alpina, učenci osnovne šole in drugi prebivalci ob skakalnici. Morda bodo največ povedale besede našega smučarskega veterana Rudija Finžgarja: »Se nobeno državno prvenstvo v skokih ni bilo organizirano v tako nemogučih razmerah in bilo obenem tako odlično izvedeno.«

Milek premagal Szernika

Odlčeni kranjski atlet Polde Milek je v nedeljo v Palači športov v Beogradu naredil edinstven atletski podvig. V močni mednarodni zasedbi (sodelovalo je 12 držav) je premagal enega izmed najboljših evropskih skakalcev v višino Szernika, ki ima osebni rekord 220 centimetrov. Milek je tokrat skakal zelo zanesljivo, saj je od 190 cm pa do zmagovitega skoka 209 centimetrov imel le dve pospravlji. Zanesljivost in psihična prispevnost sta mu prinesli odlično znamgo, saj je že v prvem poskusu premagal višino 209 centimetrov. Naslakoval je njegovo dosej še nedoseženo znamko 212 cm, a je bil v prvem poskusu za malenkost prensek.

P. K.

NAS NAJBOLJŠI OLIMP JEC — NAJBOLJŠI TUDI V DRZAVI

Tekma je bila na novi 70-metrski skakalnici. Nastopilo je 42 tekmovalcev iz 11 klubov.

Rezultati: 1. Ludvik Zajc (Jesenice) 210,8 (57,5 in 58,5 m), 2. Stanko Smolej (Jesenice) 205,7 (57, 57), 3. Marjan Mesec (JLA) 199,4 (57,5, 58,0), 4. Janez Jurman (Enotnost) 192,8 (55,5, 55,5), 5. Miro Oman SK Ihan 190,1 (51, 56). Sledijo: 6. Marjan Koprivšek, 7. Drago Pudgar, 8. Jože Dolzan, 9. Vinko Bogataj in 10. Branko Dolhar.

V poizkusni seriji je imel najdaljši skok Mesec — 62 metrov, za meter krajsi pa je bil Zajc. Dolge skoke so imeli še Dolhar, Pečar, Smolej in Jurman. Ker je bilo precej padcev, je posebna komisija vsem tistim tekmovalcem, ki skokom na tako veliki skakalnici niso bili kos, prepovedala nadalje tekmovati.

V prvi konkurenčni seriji je bil Mesec zaradi nezanesljivega leta krajsi kot v preizkusni, poleg tega pa je še slabšo došločil. Takoj za njim je nastopil Branko Dolhar, ki je skočil 59 metrov, kar je bilo največ v tej seriji. Marjan Pečar je skočil standardno lepo, vendar ga je malo pred doskokom zaradi bočnega vetra zaneslo v levo in je padel. Pri tem se je poškodoval in tako je bilo za lanskega državnega prvaka tekmovanje končano. Ludvik Zajc je skočil lepo in mirno in sodniki so ga najvišje ocenili. Tako je Zajc prevzel vodstvo po prvi seriji, čeprav je bil Dolhar za meter in pol daljši.

V drugi seriji pa je Dolhar padel, ker je zaradi napačnega odriva na odskočni mizi skrajšal parabolo skoka. Zajc je skočil lepo in zanesljivo. V tej seriji moramo poahliti še skok Stanka Smoleja, ki je očitno v dobri formi. Oba skoka, ki sta bila sicer krajsa od Mesčevih, sta prinesla Smoleju drugo mesto.

PRI MLADINCIH KLEMEN KOBAL

Na isti skakalnici so istočasno skakali tudi mladinci. Zmagal je 15-letni Klemen Kobal iz Kranja, ki je skakal

izredno lepo. Morda za informacijo, kiem bi bil med člani na 11. mestu. Precej boljši od drugih so bili še drugi člani planinske šole Pagon, oba Pudgarja, Zelezničnik, Krznarič, F. Mesec in Demšar. Stednič si je zaradi slabega prvega skoka pokvaril dobro uvratitev.

Rezultati: 1. Klemen Kobal (Triglav) 166,7 (51,5, 50), 2. J. Pagon (Jesenice) 153,2 (48,5, 48), 3. I. Pudgar (Crna) 142,6 (47, 45), 4. D. Pudgar (Crna) 140,1 (45, 44,5), 5. S. Zelezničnik (Zagorje) 133,0 (43,5, 44) itd.

ZAJC ODSLEJ TUDI KOLESAR

Razglasitev rezultatov je bila v prepolni dvorani kina v Zireh. Vsi najboljši so prejeli pokale in diplome, poleg tega pa se praktične nagrade, ki so jih poklonila razna podjetja. Tako je Ludvik Zajc dobil zložljivo kolo — pony, dario tovarne Rog, Smolej in Mesec čevlje za alpsko smučanje od tovarne Alpina, ostali tekmovalci (17) pa smučarske čevlje za skoke, kristalne vase, srajce in druge praktične nagrade. Posebno nagrado je dobil še Marjan Mesec za najdaljši skok dneva — 62 metrov. Obdarilo ga je podjetje Standard iz Kranja, in sicer z moškim usnjenim plasčem.

Prireditiv, ki je odlično uspela, bo ostala v najboljšem spominu tako tekmovalcem kot tudi gledalcem, ki so bili navdušeni nad lepimi skoki.

J. Čadež

Ludvik Zajc

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročniška: letna 24.—, polletna 12.—N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Inozemstvo 40,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniški imajo 10 % popusta. Neplačanibl oglasov ne objavljamo.